

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Vasaris - February 28, 1966

Nr. 24

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SPAUDOS LAISVĖ

DISKUSIJOS DĖL KARO VIETNAME ISRYSKINO VIENĄ IŠ SILPNIAUSIŲ VIETŲ DEMOKRATINĖJE SISTEMOJE: KAIP GALIMA TIKĖTIS IR KOMUNISTŲ SUKALBAMUMO. JEI JIE SKAITO AMERIKIEČIŲ LAIKRAŠČIUS, KLAUSO RADIJĄ IR STEBI JŲ TELEVIZIJĄ?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

New York Times savo vasario 21 d. laidoje pirmame puslapyje paskelbė karinių reikalų žinovo Hanson W. Baldwin straipsnį: "U.S. Combat Forces Spread Thin". Jame teigiama, kad JAV karinių pajėgų kautynėm paruošti daliniai yra išinėti po visą pasaulį. Per 200,000 karių, plius didelės laivyno ir aviacijos pajėgos yra Vietname, dvi divizijos stovi Pietų Korėjoje, 5 Europoje, kitos mažesnės dalys Dominikono Respublikoje ir kitur. Pačioje JAV liko tik apmokymo kadrai.

Tuo tarpu kariuomenės vadas Vietname gen. William C. Westmoreland reikalauja papildomų 200,000 karių dar šiais metais. Tokioje būklėje kariuomenės štabų viršininkai jau nuo praeito pavasario sifilį pašaukti atsarginius, tačiau prezidentas Johnsonas ir Gynimo Sekretorius Robert S. McNamara vietoje to padidino šaukiamų naujokų ir savanorių skaičių. Šiuo metu atrodo, kad tų priemonių nepakaks, kad sutelkus tuos papildomus 200,000 vyrų į Vietnamą...

Galima suprasti, kad prezidentas Johnsonas nenori šaukti atsarginių. Tai būtų labai nepopuliari priemonė. Tačiau ne apie tai norime kalbėti, bet apie tą išpūdį, kurį tuos paskelbimus gali padaryti priešui.

Kai tik New York Times pa-

skelbė Baldwinio straipsnį, jį tuoju pasigavo Walteris Lippmannas, kuris, pasinaudodamas Baldwinio paskelbtais daviniais, teiraujasi, ar Valstybės Sekretorius Rusk supranta, ką kalbasi, (realizes what he is saying) teigdamas, kad JAV turi įsipareigojimus ginti 40 kraštų? Kaip žinia, Rusk pareiškė senato užsienio reikalų komisijos posėdyje, kad JAV yra sudariusios sutartis su 40 kraštų, žadėdamos jiems pagalbą agresijos atveju. Kaip tai galima būtų padaryti, turint tik tokias karines pajėgas - demagogiškai teiraujasi Lippmannas ir dar priduria: "kaip amerikiečiai gali pasitikėti tokia administracija?"

Savaime aišku, kad tai, ką Baldwinas ir Lippmannas parašo, tuoju žinoma ir kitų kraštų sostinėse, kaip Maskvoje, Pekine ir Hanoi. Ir taip pat savaime aišku, kad po tokios lektūros komunistai pagaivėja, kad jie būtų paskutiniai kvailiai, jei nusileistų. Tokį pat išpūdį jie gali susidaryti ir iš televizijos perduoto užsienio reikalų komisijos liudininkų apklausinėjimo, kur senatorius Morse (dem. Orig.) naudojosi kiekvieną progą pareikšti, kad amerikiečių tauta yra administracijos klaidinama ir vedama tiesiog į atominių karą!

Tokiu būdu išeina, kad spaudos ir savo nuomonės pareiškimo lais-

vė, kiekvieno demokratinio režimo pagrindas, yra kartu ir pati silpniausia jo vieta, tikra Achilo pėda. Duotuoju atveju ji tiesiog padeda priešui. Tiesa, ir be Baldwinio priešas lengvai gali nusimanyti apie JAV kariuomenės stovį. Čia jam padeda ne tiek Baldwinio duomenys, kiek demagogiškas Lippmanno klausimas, kaip mes su tokiomis jėgomis galime išpildyti savo įsipareigojimus 40 kraštų? Jis nuteikia skaitytojus nuolaidom, iš kurių laimės komunistai. Juk ne kiekvienas pagalvos, kad nereikia tuos visus įsipareigojimus pildyti vienu ir tuo pačiu metu.

Tarp komunistų agresijų Graikijoje, Korėjoje, Kuboje ir dabar Vietname praėjo nemažas laiko tarpas. Ir jei komunistai bandytų iš karto pulti visą keturiasdešimt kraštų, sunku įsivaizduoti ką nors kita, kaip tik totalinį karą, kurio metu galėtų būti sunaikinti jų pačių centrai, o to jie labai saugosi. Jie bando įsigalėti tik ten, kur jiems paruošiama gera dirva. Kaip Korėjoje, kurią amerikiečiai sakėsi neturį įsipareigojimų ginti. Panašiai atsitiko ir su Vietnamu. Juk visai aišku, kad jei JAV prezidentai nuo 1954 metų aiškiai ir griežtai pasakytų, ką jie darys komunistų agresijos atveju, šiandien to karo visai nebūtų.

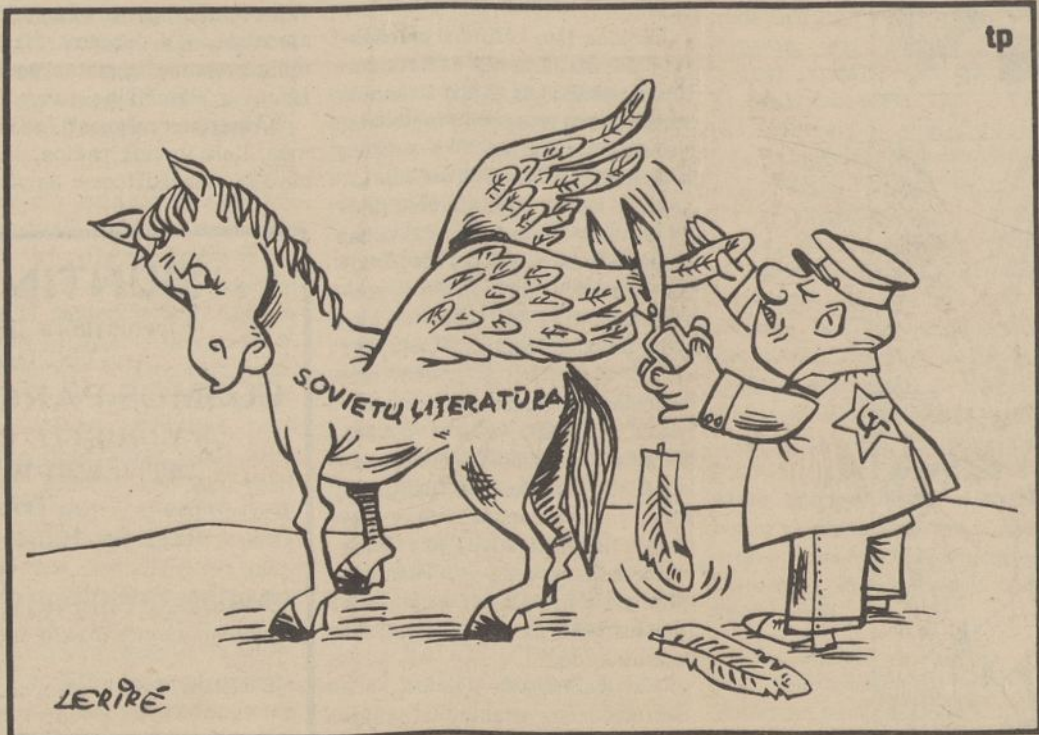
Tikra tiesa, kad diskusijos padeda išryškinti susidariusią būklę, tik bėda, kad per dažnai diskusijų dalyviai nenori susiekti tiesą, bet tik įrodyti savo nuomonę neklaidingumą.

Viskas būtų ne taip blogai, jei visuose kraštuose būtų demokratiniai režimai ir mes žinomumėm, pavyzdžiui CK narių nuomones, jei jie išdrįstų jas pasakyti. Deja, ant tarptautinės politikos pokerio lošimo stalo yra atidengtos tik JAV kortos.

IŠVYKO Į TAHITI

Dail. Jonas Rimša, po sekmėnų parodos Chicagoje, išskrido į Los Angeles, iš kur kovo 4 d. vyks į ilgesniam laikui į Tahiti salą Polinezijoje.

- Šitai tu nuo manęs nepabėgsi!...

Colorado gubernatorius John A. Love, stebint Lietuvių Bendruomenės apyl, pirmininkui Vytautui Bočkui ir jo žmonai Irenai, pasirašo Lietuvių Dienos proklamaciją. S. Pliuškonio nuotrauka

VASARIO 16 MINĖJIMAS JAV KONGRESE

Lietuvos Nepriklausomybės 48 metų paskelbimo sukakties paminėjimas JAV Senate ir Atstovų Rūmuose įvyko š. m. Vasario 16 d. Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis ir jį organizuoti bei jame dalyvauti buvo nuvykęs Washingtono iš Chicago ALT pirmininkas Antanas J. Rudis.

Senate minėjimą pradėjo malda kun. Pr. Valiukevičius, šv. Jurgio parapijos klebonas iš Rochester, N. Y. Minėjimui vadovavo senatorius T. J. Dodd, Conn. Ta proga atitinkamas kalbas ir pareiškimus raštu dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, jos pavergimo bei okupantų daromus lietuvių tautai nusikaltimus padarė senatoriai -- T. J. Dodd, Conn., L. Santolstail, Mass., F. J. Lausche, Ohio, E. McKinley Dirksen, Ill., Birch Bayh, Ind., P. H. Dominick, Colo., C. T. Curtis, Nebr., Ph. A. Hart, Mich., Cl. P. Case, N. J., P. H. Douglas, Ill., W. Proxmire, Wis.

Sen. Cl. P. Case iš N. J. prie savo pareiškimo pridėjo Lindeno ir New Jersey ALT skyrių rezolucijas, reikalaujančias Lietuvai laisvės ir okupacijos pašalinimo. Sen. E. McKinley Dirksen pakartojo savo rezolucijas,

reikalaujančias Baltijos kraštams laisvės. Ryškų ir išsamią pareiškimą dėl Lietuvos laisvės atstatymo padarė senatorius P. H. Douglas iš Illinois. Kiti senatoriai taip pat savo kalbose pabrėžė Lietuvos okupacijos pašalinimo reikala.

ATSTOVŲ RŪMUOSE minėjimą pradėjo malda kun. J. Kuzinskas, šv. Jurgio parapijos asistentas iš Chicago, Ill.

Minėjimą pravedė kongresmanas D. J. Flood iš Pa. Ta proga atitinkamas kalbas ir raštiškus pareiškimus, nušviesdami Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, jos pavergimo bei okupantų daromus lietuvių tautai nusikaltimus padarė senatoriai -- T. J. Dodd, Conn., L. Santolstail, Mass., F. J. Lausche, Ohio, E. McKinley Dirksen, Ill., Birch Bayh, Ind., P. H. Dominick, Colo., C. T. Curtis, Nebr., Ph. A. Hart, Mich., Cl. P. Case, N. J., P. H. Douglas, Ill., W. Proxmire, Wis.

Sen. Cl. P. Case iš N. J. prie savo pareiškimo pridėjo Lindeno ir New Jersey ALT skyrių rezolucijas, reikalaujančias Lietuvai laisvės ir okupacijos pašalinimo. Sen. E. McKinley Dirksen pakartojo savo rezolucijas,

reikalaujančias Baltijos kraštams laisvės. Ryškų ir išsamią pareiškimą dėl Lietuvos laisvės atstatymo padarė senatorius P. H. Douglas iš Illinois. Kiti senatoriai taip pat savo kalbose pabrėžė Lietuvos okupacijos pašalinimo reikala.

Minėtus pareiškimus Lietuvos reikalais padarė šie kongresmanai: J. McCormack, Mass. (speaker), J. W. Martin, Mass., C. Albert, Okla., G. R. Ford, Mich., F. P. Droyer, N. J., E. P. Bolland, Mass., M. A. Feighan, Ohio, J. D. Dingel, Mich., J. G. Minish, N. J., W. S. Moorhead, Pa., A. J. Multer, N. Y., A. Bell, Calif., D. Rostenkowski, Ill., W. T. Cahill, N. J., J. A. Burke, Mass., J. J. Delaney, N. Y., W. B. Widnall, N. J., C. E. Gallagher, N. J., L. Farbstein, N. Y., S. N. Friedel, Md., P. W. Rodino, N. J., E. J. Keogh, N. Y., M. W. Griffiths, Mich., E. J. Derwinski, Ill., E. J. Paten, N. J., F. Annunzio, Ill., G. H. Fallon, Md., C. T. Reid, Ill., W. T. Murphy, Ill. B. O'Hara, Ill., W. A. Barrett, Pa., P. B. Dague, Pa., J. B. Anderson, Ill., G. P. Lipscomb, Calif., G. Cunningham, Nebr., R. McClory, Ill., J. B. Utt, Calif., S. S. Straton, N. Y., R. J. Madden, Ind., J. M. McDade, Pa., T. P. O'Neill, Mass., C. D. Long, Md., D. Rumsfeld, Ill., H. R. Collier, Ill., M. Price, Ill., L. L. Wolf, N. Y., H. Hel-

stoski, N. J., J. C. Mackie, Mich., J. J. Howard, N. J., J. M. Henley, N. Y., B. S. Farnum, Mich., G. Schisler, Ill.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 48 metų sukaktis buvo minima visose lietuvių kolonijose JAV, organizuotos ALT skyrių vadovybių ir bendradarbiaujančių patriotinių organizacijų. Visur kalbėtojų buvo iškelta bolševikų agresija prieš Lietuvą ir lietuvių tautos kova už laisvę. Visur gausiai susirinkę lietuviai siuntė JAV vyriausybei ir kongresui atitinkamas rezolucijas, prašydami padėti pašalinti Lietuvos okupaciją. Paremti kovą dėl atgavimo lietuvių tautai laisvės -- buvo renkamos aukos. Nuo vasario 16 iki 20 dienos ALT centre buvo gauta aukų 2,166 dolerių.

Kas dėl įvairių kliūčių dar nėra davęs savo aukos vietoje, prašoma siųsti šiuo adresu: Lithuanian American Council, Inc. 6818 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60636.

Bendromis jėgomis padėkime atgauti Lietuvai laisvę!

ALT

VASARIO 16 ŠVEICARIJOJE

Šveicarijos lietuviai suruošė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimą Ciuriche vasario 13 d. Minėjimas prasidėjo pamaldomis, kurias atlikė vyskupas P. Brazys. Pamoksle vyskupas ypač jautriai pabrėžė laisvės reikšmę tiek krikščionių žmogaus, tiek tautų gyvenime.

Po pamaldų įvyko Šveicarijos lietuvių bendruomenės metinis susirinkimas, kuriams pirmininkavo dr. V. Dargužas-Hofer, o sekretoriavo -- J. Jakaitis. Apie bendruomenės veiklą pranešė pirmininkas stud. med. Algimantas Gegeckas. Į naują bendruomenės valdybą išrinkti: pirmininkas -- A. Gegeckas, vicepirmininkas -- dr. V. Dargužas-Hofer, sekretorius -- J. Jakaitis ir kasininkė -- dr. M. J. Pečiulionytė.

Valdybai pavesta ištirti klausimą dėl antkapio pastatymo prelatui K. Šauliui, Vasario 16 d. akto signatarui, mirusiam 1964 m. pavasarį, Lugano, Šveicarijoje.

13 val. lietuviai kartu su estais ir latviais susirinko bendrų pietų, kurių metu paskaitą laikė prof. dr. J. Eretas. Prelegentas pavaizdavo didžiulius pasiekimus nepriklausomybės laikotarpyje ir išreiškė šitikinimą, kad laisvė vėl bus atgauta. Didelio pasisekimo susilaukė ponios J. Stasiulienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Į šį darbą vadovė įveda daug darbo ir pasišventimo.

Šveicarijos lietuviai, nors savaime negausūs, tikisi pajėgsią pasiųsti savo atstovą į šiemet rengiamą jaunimo kongresą Chicagoje. Tam reikalingi organizuojama rinkliava, kuri jau ligšiol davė džiuginančių rezultatų. Kai po delegatas numatytą bendruomenės pirmininkas Algimantas Gegeckas, gimęs tremtyje Šveicarijoje ir tuo būdu priklausęs jauniausiai kartei, Pernai išrinktas bendruomenės valdybos pirmininku, jis parodė daug sumanumo ir iniciatyvos.

Apie Vasario 16 d. minėjimą žinią paskelbė Šveicarijos spaudos agentūra, o "Neue Zuercher Zeitung", įtakingiausias Šveicarijos dienraštis, paskelbė platų minėjimo aprašymą. (ag)

• Dail. Gabrielius Stanulis jau nuo 1963 metų dėsto skulptūrą Ženevos meno mokykloje. Atvykęs į Šveicariją po antrojo pasaulinio karo, dailininkas, baigęs Vilniaus meno akademiją, 1945-48 metais pats lankė ir baigė Ženevos meno mokyklą (Ecole des Beaux-Arts), kurioje dabar profesoriumi yra taip pat baigęs Ženevos universitetą, kur įgijo pedagoginių mokslų licenciatą.

KARAS IŠ ANAPUS (19)

Pergalė perėjo rusų pusėn...

Prie Stalingrado 1943 m. sausio 1 d. buvo 22 vokiečių divizijos apsuotos ir 36 sunaikintos. Vokiečiai, sakoma, prarado 3250 tankų ir 1800 lėktuvų. Bet dar reikėjo likviduoti vokiečių "kati-lą" pačiame Stalingrade. Pagauti į spąstus, vokiečiai nebegalėjo nieko tikėtis. Kareiviai nežinojo, kokia yra jų tragiška padėtis, nes karininkai slėpė nuo jų tiesą, aiškindami, kad Hitleris visą reikimą sutvarkys, nors von Mansteinui ir nepasisekė pralaužti apsupimo žiedo.

Nuo lapkričio 23 d. apsupta von Paulus armija kasdien mažino maisto davinį. Goeringo pažadas kasdien lėktuvais pristatyti 500 tonų maisto, benzino ir šaudmenų tebuvo tik mirasas. Vokiečių lėktuvai tepajėgė pristatyti tik po 100 tonų, o gruodžio paskutinėm dienom dar mažiau, jogartėjant Kalėdoms, vokiečiai baigė valgyti rumunų kavalerijos paliktus arklius. Trūkumas šaudmenų pakeitė sovietų 62-ros armijos situaciją, kuri dabar be didelių trukdymų galėjo gauti paramą iš anapus Volgos. Vokiečiams smarkiai nebešaudant, rusų pirmos linijos kariai jau galėjo būti pristatomi šiti pietūs. Išsitos vilksinės galėjo persikelti per užšalusią Volgą, vokiečių artilerijai tylint. Vokiečių kariui buvo palikta po 20 šovinių per dieną ir 100 gramų duonos...

Sausio 8 d. rusai įteikė vokiečiams ultimatumą ragindami pasiduoti, nes toliau nebėra prasmės priešintis. Buvo pažadėta, kad kareivių ir karininkų gyvybė nebus paliesta ir bus traktuojami kaip karo belaisviai, gaus medicinišką pagalbą ir normalų maistą. Ultimatumu buvo nurodyta kur von Paulus atstovai turi prisistatyti su balta vėliava. Tekstas baigėsi įspėjimu, jei ultimatumas nebus priimtas, rusų armija sunaikins apsuptuosius.

Aišku ultimatumą vokiečiai atmetė, bet ne iš karto. Matyt vokiečių generolai norėjo laimėti laiką pasitarimui su Hitleriu ir pagalvoti. Įteiktas ultimatumas buvo padarytos lyg mažos paliaubos, abiejų pusių artilerijai sustabdžius šaudymą. Bet Hitleris

nieko nenorėjo girdėti apie pasidavimą. Von Manstein irgi galvojo, kad jam bus naudingiau praukoti apsuptus Stalingrade vokiečius ir rumunus.

Sausio 10 d. rusų ofenzyva buvo atnaujinta, apšaudant vokiečių pozicijas iš 7000 patrankų ir minosvaidžių. Tuo pačiu laiku rusų aviacija bombardavo jų šiltnatinius. Už valandos rusų tankai ir pėstininkai perėjo puolimą ir pirmą dieną vietomis užėmė net nuo 4 iki 7 kilometrų.

Sausio 17 d. rusai atnaujino pasitylį pasiduoti. Generolai von Seydlitz ir Schloemmer sutiko, bet von Paulus priešinosi. Tuo metu rusai jau užėmė beveik pusę "kati-lo" ir sausio 22 d. rusai pradėjo lemiamą puolimą.

Hitleris ir Manstein vis tebe-reikalavo, kad von Paulus nepasiduotų, nors buvo aišku, kad padėtis buvo beviltiška. Jis buvo pakeltas net į maršalų. Bet dabar vokiečiai ir ypač rumunai nebe-rodė didelio pasipriešinimo ir dideliais būriais pasidavinėjo. Tačiau aršios kautynės dar vyko Stalingrado centre, kol sausio 31 d. von Paulus pasidavė.

Leitenantas Fiodor Jelčenko, paėmęs Von Paulus nelaisvėn, pasakoja, kad iš dviejų paimtų nelaisvėn vokiečių karininkų suži-nojęs, kad jų vadas von Paulus yra Universum slėptuvėje, pradėjo bombarduoti pastatą. Tuo pat tarpdury pasirodė gen. Raske ir davė ženklą, kad nori kalbėtis. Jelčenko perėjo per gatvę ir prisiartinio priedurį. Vokiečių generolas paprašė vertėjo ir pasakė: "Mūsų didysis vadas nori kalbėtis su jūsų didžiuoju vadu". Jelčenko jam atsakė: "Mūsų didysis vadas šiuo metu užsiėmęs kitais reikalais ir jūsų didysis vadas tegu kalbasi su manimi". Po kurio laiko Raske atsakė, kad jis vienas įeity į bunkerį. Jelčenko atsakė vienas eiti ir pagaliau sutarė, kad bus įsileisti trys. Jelčenko pasiėmęs du ginkluotus vyrus įėjo bunkerin. Ten buvo pilna išbadėjusių žmonių, nešvaru ir dvokė. Von Paulus gulėjo išvargęs geležinėje lovoje.

-- Ar viskas baigta? -- paklausė jo Jelčenko.

Von Paulus linktelėjo galva. Tada Raske paprašė, kad jis automobilii būtų nuvežtas su stipria apsauga, kad rusų kareiviai jo nenužudytų. Jelčenko su tuo sutiko ir specialus automobilis nugabeno von Paulus iki generolo Rokosovskio štabo.

BRAZILIJOS POLITIKOS VINGIAI

JURGIS ŠATORIUS, Brazilija

Šių metų sausio vidury didžiulę staigmeną patiekė skaitytojams kai kurie krašto dienraščiai, pranešdami, kad dabartinis karo ministras gen. Costa e Silva sutinkas būti renkamas krašto prezidentu. Smalsūs žurnalistai bandė susitikti su pačiu generolu, norėdami patirti jo paties nuomonę, bet nepavyko. Tačiau prieš išvykdamas į Europą ir Artimeusius Rytus (čia gal būtų praverstų skaitytojams priminti, kad Brazilijos kariai dar ir dabar tebesaugo taip vadinamą Gaza žemės juostą, skiriančią Izraelį nuo Jordano), pareiškė, kad jis, gen. Silva, nieko prieš neturėsias, jeigu pasibaigus maršalo - prezidento Castelo Branco prezidentavimo laikui parlamentas jį išrinktų prezidentu.

Gen. Costa e Silva, lyg ir ruošdamasis į prezidento vietą, applan-kė Prancūziją, kur brazilai kariai mokosi specialiose mokyklose, nuvyko į Italiją, kur buvo priimtas ir Quirinale ir Vatikane, apsilankė pas brazilus - karius Gazos juostoje, skiriančioje Izraelį nuo Jordano; po to nuvyko į Libaną iš kurio krašto daug naturalizuotų brazilų čia užima daug svarbių postų prekyboje bei valdžioje; iš šių kraštų muskrido į Ispaniją ir užbaigdamas geros valios vizitą pasiekė ir Bonną, V. Vokietijos sostinę. Netenka aiškinti, kad tokios politiškos kelionės didžiai pakelia bet kurio politikos autoritetą ir svorį savo rinkėjų tarpe.

Generolui Costa e Silva išvykus į užsienius, per tas tris savaites krašte niekas nepasikeitė, ir Brazilijos pulsas su tam tikrais svyravimais judėjo. Naujas vyriausybės pulso pakilimas pasireiškė š.m. vasario 5 d., kada buvo paskelbtas III-sis Institucinis Aktas, kuriuo nustatomi netiesioginiai rinkimai į gubernatorius ir prezidento bei jo pavaduotojo vietas, kurie busia įvykdyti šių metų rudenį. Štai, čia ir patiekiuoto Akto, kaip kurių svarbesnių punktų vertimą - santrauką:

Brazilijos Jungtinių Respublikos valstijų gubernatoriai bei jų pavaduotojai, kurių tarnybos laikas baigiasi šiais metais, bus išrinkti tų valstijų seimelių š.m. rugsėjo 3 d.; respublikos prezidentas bei viceprezidentas bus išrinkti federalinio Kongreso š.m. spalio 3 d.; lapkričio 15 d. tiesioginių rinkimų pagalba bus išrinkti federalinio Kongreso bei Senato atstovai bei jų pavaduotojai; tą pat dieną bus išrinkti atskirų valstijų seimų atstovai bei jų pavaduotojai, taip pat tiesioginių rinkimų forma; valstijų sostinių burmistrai bus paskirti į tas vietas jų valstijų gubernatorių, bet kurie kandidatai busimiesiems rinkimams privalės atsisakyti nuo savo užimamų vietų tris mėnesius prieš rinkimų pradžią, kad jie galėtų būti renkami į atsakingas vietas š.m. visuotiniuose rinkimuose.

Tai tėra trumputė svarbaus Akto santrauka. Bet jos esmė aiškiai nusako, kad rinkimai ši rudenį nebus toli laisvi, kaip kad jie buvo 1965. Todėl ir suprantama, kad visi svarbieji Brazilijos dienraščiai bausiai supyko, kad prezidentas Castelo Branco "drįso" panaikinti demokratiškus rinkimus ir sužlugdyti demokratine santvarką Brazilijoje.

"Tribuna da Imprensa" Rio de Janeiro dienraštis, gana dažnai atstovaujās buvusio gubernatoriaus Carlos Lacerda nuomonę ir dar tų, kurie vadinami "kietos rai-

Su Paulus pasidavė penkiolika vokiečių generolų ir prasidėjo masinis vokiečių pasidavimas. Bet šiaurinėje miesto dalyje dar grupė fanatikų priešinosi. Ten buvo numesti atsišaukimai su von Paulus fotografija, rodančia, kaip jis apklausinėjamas rusų štabe. Su šia fanatiška grupe buvo užbaigta tik vasario 2 d.

Prie Stalingrado nuo lapkričio mėn. buvo apsupta 330,000 vokiečių. Iš jų 140,000 mirė nuo bado, ligų ir žaizdų. Nelaisvėn buvo paimtas 1 maršalas, 24 generolai ir 2,500 karininkų. Viso belaisvių skaičius siekė 91,000. Vadinasi apie 100,000 vokiečių žuvo tarp sausio 10 ir vasario 2.

Išgelbėjus Stalingradą, rusai dabar žinojo, kad pergalė perėjo jų pusėn.

vaits krašte niekas nepasikeitė, ir Brazilijos pulsas su tam tikrais svyravimais judėjo.

Naujas vyriausybės pulso pakilimas pasireiškė š.m. vasario 5 d., kada buvo paskelbtas III-sis Institucinis Aktas, kuriuo nustatomi netiesioginiai rinkimai į gubernatorius ir prezidento bei jo pavaduotojo vietas, kurie busia įvykdyti šių metų rudenį. Štai, čia ir patiekiuoto Akto, kaip kurių svarbesnių punktų vertimą - santrauką:

Brazilijos Jungtinių Respublikos valstijų gubernatoriai bei jų pavaduotojai, kurių tarnybos laikas baigiasi šiais metais, bus išrinkti tų valstijų seimelių š.m. rugsėjo 3 d.; respublikos prezidentas bei viceprezidentas bus išrinkti federalinio Kongreso š.m. spalio 3 d.; lapkričio 15 d. tiesioginių rinkimų pagalba bus išrinkti federalinio Kongreso bei Senato atstovai bei jų pavaduotojai; tą pat dieną bus išrinkti atskirų valstijų seimų atstovai bei jų pavaduotojai, taip pat tiesioginių rinkimų forma; valstijų sostinių burmistrai bus paskirti į tas vietas jų valstijų gubernatorių, bet kurie kandidatai busimiesiems rinkimams privalės atsisakyti nuo savo užimamų vietų tris mėnesius prieš rinkimų pradžią, kad jie galėtų būti renkami į atsakingas vietas š.m. visuotiniuose rinkimuose.

Tai tėra trumputė svarbaus Akto santrauka. Bet jos esmė aiškiai nusako, kad rinkimai ši rudenį nebus toli laisvi, kaip kad jie buvo 1965. Todėl ir suprantama, kad visi svarbieji Brazilijos dienraščiai bausiai supyko, kad prezidentas Castelo Branco "drįso" panaikinti demokratiškus rinkimus ir sužlugdyti demokratine santvarką Brazilijoje.

"Tribuna da Imprensa" Rio de Janeiro dienraštis, gana dažnai atstovaujās buvusio gubernatoriaus Carlos Lacerda nuomonę ir dar tų, kurie vadinami "kietos ran-

LIETUVOS KAIMO AKLIGATVIS

Vasario 13 d. Tiesa dar kartą pavaizdavo akligatvį, į kurį įvedė kompartijos "rūpinimasis žmogumi" Lietuvos kaimuose:

"Dalis kolkiečių persikėlė į gyvenvietes. Daug kalbama, kad kėlimasi reikia spartinti". (Per 15 metų persikėlė tik dešimta dalis. E.)

"Kokios lėto kėlimosi priežastys? Pirmą, žmonės kartais namų stoties medžiagas gauna ir namus stoties tėvų ir senelių metodais. Neretai šis kelias toks sunkus, kad valstietis bevelija palaukti...

Antra, netikęs gyvenviečių projektavimas ir perprojektavimas suglumino ne vieną darbštų žmogų. Pasistatė jis namuką gyvenvietės centre, šalia būsimos klubo, o po poros metų sužinojo, kad ne tik klubo, bet ir gyvenvietės čia nebus. Ir nuostolių jam neatlygins... Trečia, kaime gyvena nemaža senų žmonių, kurių vaikiai dirba mieste. Jie turi gražų sodą, jiems brangūs visą gyvenimą mindžioti takai, jų atžalos kaime nebegyvens, -- tad kam statyti naują namą? Geriau jau tuos likusius 10-15 metų pragyventi senajame lizde..."

"Kai važiuojant į Kauną, pro mašinos langą prasielka naujųjų Rumšiškių žiburiai, aš juos tuoju lyginu su Elektrėnais..."

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

ČIGONAS priėjo išpažinties. Mala mala nuodėmės supasiteisimais - pagražinimais, senas klebonas smūdiuoja, kamža su visa sutana prasivėpus, laikrodžio rėžėlis liemenę blizga... Neišskentė čigono ranka: kyšt, keli miklių pirštų judesiai, ir laikrodis nebe klebono, o čigono kišenė. -- Odaugiau kaip nusidėjai vaikel? -- automatiškai klusteria prabudęs klebonas. -- Nu, klebonėl, dar laikrodį pavogiau... -- Tai negerai, negerai. Atiduok. -- Tai še, klebonėl. -- Na ką čia, ką tu čia. Neman. Duok tam, iš ko pavogai. -- Tai kad neima, klebonėl... -- Hm... Sukalbėk trejus poterių.

Kai nepatogu prisipažinti, kad ko nors nelabai nori daryti, tai žmogus gelbsties atsikalbinėjimais. Nesinori duot, -- sakai neima. Tingi eiti, -- sakai šalta... Tą žiemą, kurią dabar prisimenam kiekvieną vasario šešiolikąją, Vilniaus gimnazijoje nebdavo pamokų, jei bėdavo šalčio bent 24 laipsniai. Tai ką jis manot? Ogi speigą pastebėję, iš Aušros Vartų bendrabučio anksti rytą bėgdavom beveik iki Vokiečių gatvės -- kone pusiaukelė iki gimnazijos! -- termometro patikrint, ar ne 24. Joks šaltis neatbaidydavo nuo kelionės iki įrodymo, kad mokyklon eiti peršalta!

Dabar kituos dalykus panašiai dedas. Domėtis Lietuvos padėtim? Jaunimu? -- Tai kadgi negalima, neleidžia! Žinrėt, ką jų laikraščiai, knygos rašo? -- Tai kadgi ten tik propaganda, vienas melas, kreivas paveikslas! Nuvykt pasizitūrėt? -- Tai kadgi nieko nepamatysi, ko čekistai nerodys!

Neseniai priminimas, kad mums jau maža to, ką atsimenam iš 1941 metų, buvo sutinkamas, kaip "gudriai psichologiškai užmaskuota bolševikinės propagandos meškerė". Dabar jau atsikalbinėjimas kitoks. Esą, gerai sakai -- reikia pažinti, bet ko nesakai, kaip tą padaryti. Kaip su tuo tinginiu: -- Še kiaušint, -- Luptas? -- Ne. -- Tai mesk per tvorą...

Dabar niekas -- bent atvirai -- nebeginčija reikalo sužinot, susipažinti, kaip ten šiandien Lietuvoj. Bet koks dar daugumas iš anksto žino, kad to gi negalima: nebuvę, nesą ir nebūsią galima! Tas "negalima" taip šaute išsišauka, kaip to čigono "kad neima". Iš to įtarimas, kad dar dažnai tas neva pripažintasis noras geriau susipažinti su Lietuvos padėtim ne kažkiek didesnis už čigono norą išsižadėt nukniaukto laikrodžio. Ar už vaikų norą eit mokyklon...

Žinoma, teisybė, kad galimybės pažinti Lietuvos žmonių gyvenimų, nusiteikimų ir mąstymų paveikslą skurdžios. Jos skurdžios ne tik mums svetur, bet ir ten pat, Lietuvoj gyvenantiems. Iš dabar kada nekada atvykstančiųjų pamatai, kaip paskiras asmuo nedaugką težino ir kaip jis daug ko nežino. Bet ir ta aplinkybė -- ar tai ne Lietuvos tikrovės paveikslas dalelė?

Sunku tai sunku žmoniškai susipažinti su šių dienų Lietuva, bet kodėl kaip tik to nei nepabandžiusieji taip skubiai tą "sunku" išverčia į "negalima"? O galgi šiek tiek ir galima? Pirmas žingsnis -- reikia tikrai norėti. Antras -- ieškot. Okai klausia, kodėl mums tas ar tas "nepasako, kaipgi tą visa padaryti", tai argi toks klausimas nėra ženklas, kad nėra noro ieškot, arba gal nėra noro nei rasti?

Yra ir lengvai randamų, tiesiog besisidūlančių plyšių, leidžiančių pažvelgti bent į dalelytę Lietuvos tikrovės. Atsikalbinėjtojams to permaža. Pakyla, kaip koki Ibenso Brandai, ir reikalauja: arba duok viešką, arba nieko nenoriu! Patogus būdas pasakyti "nenoriu", žinant, kad visko tikrai negalima.

kos šalininkais kariškose pajėgose", kaltino prezidentą Castelo Branco, kad "prezidentas išdavęs kariškų pajėgų demokratiškas tradicijas". Laikraštis teigė, kad naujasis Aktas buvusi priemonė pratęsti šio režimo gyvenimą neribotam laikui kokiems 10 ar 12 asmenų". Toliau šis laikraštis reikė viltį, kad "Armija, surišta su daugeliu Brazilijos demokratiškų tradicijų, nepritar pastarajam išdavimui ir įvykdys naują kovo 31 d. (kas reikštų, kad armija privalėtų sukelkti naują revoliuciją...).

Net ir vyriausybė palankūs dienraščiai kaip "O Globo" ar "Jornal do Brasil" taip pat nepritarė III-jo Institucinio Akto paskelbimui. Bet ką daryti, kada valdžia valdo pinigų ir jėgą...

tiekiu, be kanalizacijos, centrinio apšildymo... Po keliolikos metų vėl viską reikės perstatinėti, išleisti dvigubas lėšas..."

"Ar galima jau šiandien statyti gyvenvietes, kurios rytoj nepasentų?... Mano nuomone, galima ir reikia... vien kiekybe ža-vėtis neverta. Ir, statant naujas gyvenvietes, nereikia biurokратиškai pamiršti viensėdžių, leisti jiems prakiurti, apsamuoti... Bet vėl girdžiu balsus: gerų statybinių medžiagų per mažą, statybinių organizacijų per mažą, -- statykim, kaip kas išmanom..."

"Labai gaila, kad, tariantis dėl gyvenviečių statybos, nėra gerų pavyzdžių. Visas ginčas kol kas yra gana abstraktus pobūdžio". Tai rašo ne koks viskuo nepatenkintas buvęs "buožė", o labai patikimas režiminis žurnalistas, nuolatinis Tiesos bendradarbis D. Šniukas.

Tarp ko kita, jis papasakojo, kad "gavusi pirmąją pensiją, viena kolūkio moterėlė nunešė ją klebonui ir užpirkė mišias už... Tarybų valdžią"... Sako, "toks padėkos būdas sukelia žypseną, bet kitu požiūriu jis verčia ir susimąstyti"... Iš tiesų: už 10 ar 12 rublių per mėnesį prasimaityti negalima, žemė ir inventorių valdžios kolchozan paimta, liko prakiurusi, samanojanti trobelė, už viso mėnesio pensiją nei megztuko negausi, -- nėra iš pensijos apčiuopiamesnės naudos, kaip tik užpirkti mišias su viltimi, kad ta geroji valdžia, tegu ir į dangų, bet kad tik iš šios žemės greičiau išnyktų...

(ELTA)

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Tarp tų dviejų piešinių yra septyni skirtumai. Pabandykite juos surasti.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n, VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina; tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

NEGALIME UŽSIKONSERVUOTI

Prof. dr. Bronius Nemickas, ilgametis tautininkų vadovybės narys ir atstovas VLIK'e, vasario 16 d. proga Los Angeles lietuviams pasakiojo kalboje (žūr. Dirvos 23 nr. vasario 25 d.) pabrėžė, kad "mūsų laisvinimo organizacija, kad jos veikla būtų paveiki, negali užsikonservuoti tik senųjų, jau gerokai apsilpusių, politinių partijų rate, bet turi atsiremti į visą lietuvių visuomenę, nepalikdama nuošalyje nė vieno Lietuvą mylinčio, į jos priekšlaimą tikinčio ir laisvinimo darbą dirbti pasiryžusio ir sugebančio lietuvių. Tik tada bus pasiektas laisvinimo organizacijos visuotinumai, laiduojantis visos lietuvių visuomenės patikėjimą bei paramą, laisvinimo pastangų suderinimą ir visuomeninių medžiaginių išteklių tikslingą vartojimą. Tik tada pati laisvinimo organizacija bus paveiki ir jos veikla naši."

Šios išvados mūsų visuomenei nėra naujos. Nauja galitiktai, kad tokios mintys atvirai ir nuosekliai pradėtos viešai reikšti tų žmonių, kurie tiesioginiai susiduria su kai kurių mūsų veiksmų darbu ir to darbo klaidomis. Neteiktų abejoti, kad minėtų išvadų pagrindu glūdi ir ta aplinkybė, kad visuomeninėje veikloje atsiranda iniciatyvos, kuria kai kada pralenkiamos svarstybinės idėjos konkrečiu darbu.

Negana to, naują iniciatyvą reišdanti jaunųjų veikėjų grupė taip pat netylė ir tuo klausimu pasisako, "Visų pareiga remti mūsų laisvinimo veiksmus. Tačiau ne-

menkesnė pareiga ir teisė kritiškai vertinti jų veiksmingumą ir atliktą darbą. Juk veiksmiai nėra mums iš dangaus duoti. Jie yra lietuvių visuomenės kūrinys. Ir todėl, jei yra reikalingas, turime keisti asmenis, keisti taktiką, perorganizuoti institucijas, jei tik tokia pakaita žada geresnių rezultatų Lietuvos laisvinimo kovoje. Užsienėjimas metoduose ir organizacinėje struktūroje nepadės Lietuvos laisvės kovai ne žada." Tai žodžiai R. Kežio, vieno iš manifestacijos New Yorko vadovų, pasakytų taip pat Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo proga Chicagoje, minėjimą suruošus neolituanams.

Tai ne pripuolamas minčių sutapimas. Tai balsas, kylas iš vyraujančių nuotaikų. Balsas, kuris neliks tik aidu Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimų salėse.

Aišku, nei prof. Br. Nemickas, nei R. Kežys neišskėlė kokių nors revoliucinių minčių. R. Kežys savo kalboje ir tvirtina, kad "nesiūlome kelti revoliucijos ir versti senus stulpus. Bet siūlome sudaryti galimybes ir tinkamas sąlygas tiems, kurie nori dirbti konkrečių ir pozityvių darbų, siekiant aukščiausio tikslo -- laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atstatymo".

Taigi, Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimai ne visur buvo vien tik istorijos pamokų seminarais. Tuose minėjimuose papūtė ir šviežesnis vėjas.

Jaunimo kongreso rengimo darbai

PLJK Finansų Komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas ir vicepirmininkė Milda Lenkauskienė tariausi Jaunimo Kongreso aukų rinkimo reikalais. M. Lenkauskienė yra taip pat PLB Valdybos sekretorė, o V. Kamantas PLB Valdybos vicepirm. Jaunimui ir informacijai, V. Plidžinskio nuotrauka

Vasario 16 Clevelande posėdžiavo PLJK Finansų Komisija. Nuo sausio 4, kada ši Komisija pradėjo darbą, jau daug padaryta.

Vicepirm. Milda Lenkauskienė kreipėsi į daugelį profesionalių ir organizacijų. Iš visų gauta aukų, paskolų ir pažadų daugiau Jaunimo Kongresą paremti. Vicepirm. Jūra Galiliūšytė išsiuntė daug laiškų jaunimo organizacijų centrims ir skyriams, prašydama jų paramos. Kreiptasi ir į daugelį pavienių jaunimo bičiulių, kurių atsakymai su aukomis jau pradėjo ateiti. Išd. Birutė Juodienė ir sekr. Andrius Šenbergas išsiuntė Jaunimo Metų komitetams įvairiose miestuose ir LB apylinkių bei Studentų Sąjun-

gos skyrių valdyboms aukų lapus su prašymu netrukus pradėti aukų vau. Jie pakvituoja kiekvieną gautą auką ir kiekvienam aukotojui pasiūlė dail. Algirdo Muliolio pagamintą Jaunimo Kongreso Rėmėjo kortelę. Kun. Jonas Grigonis kreipiasi į Lietuvos Vykūsus ir lietuvių parapijas, prašydamas jų paramos. Algis Garlauskas pradėjo smarkiai vesti lietuviškų stilizuotų vytykų (prie automobilių langų lipinti) platinimą. Norima, kad kiekvieno lietuvių automobilis šiais metais pasipuoštų ta vytyke. Pirm. Vytautas Kamantas rūpinosi Jaunimo Peticijos platinimu ir informacija spaudoje bei per radijo, vedė susirašinėjimą su Kongreso Komitetu ir koordinavo Finansų Ko-

VASARIO 16 MINĖJIMAS VOKIETIJOJE

VYTAUTAS ALSEIKA

Centrinis Vokietijos lietuvių Vasario 16 minėjimas šiais metais įvyko Vasario 16 Gimnazijoje. Jo rengėjais buvo PLB Vokietijos Kr. Valdyba ir Jaunimo Metų Komitetas (į sudaro: pirm. kun. V. Damijonaitis, vicepirm. ir išd. Mokyt. F. Skėrys ir sekretorius stud. V. Bartusevičius iš Tuebingeno). Kadangi šie metai -- Jaunimo Metai, buvo nutarta minėjimą rengti ne kuriame kitame didesniame vokiečių mieste, bet vietoje, kur vyksta jaunimo auklėjimas -- mažoje Huettenfeldo vietovėje, netoli Mannheimo bei Heidelbergo miestų. Be to, šiais metais, vasario 16, sukanka 15 metų, kai toji Gimnazija gavo Vasario 16 vardą (1951 m.). Gal ir dėl kitų, techniško pobūdžio priežasčių, šiais metais, minint 48-ą nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, pasitenkinta, palyginti, kukliomis ir vos 200 asmenų talpinančiomis Gimnazijos patalpomis.

Jaunimo Metų Komiteto Vokietijoje sekretoriui pavyko kontaktuoti CDU-CSU partijos vadovybę, ieškant kalbėtojo minėjimui. Atvyko ir kalbėjo tos pačios partijos atstovas, Bundestago (Bonnos parlamento) narys dr. Dietrich Rollmann.

Dar tą pačią dieną (vasario 16) ryte gimnazijos aikštelėje buvo iškelta Lietuvos trispalvė, gimnazijos moksleivių, personalo ir svečių sugiedotas Tautos Himnas. Visą dieną trispalvė plevėsavė ir gimnazijos bokšte. Ilval, buvo pamaldos katalikams ir evangelikams. Katalikų pamaldas mažoje kaimo bažnyčioje (toli gražu neperpildytoje) atlaikė iš Šveicarijos atvykęs vysk. dr. P. Bra-

Marjytė Kuršytė deklamavusi Vasario 16 Gimnazijos suruoštame minėjime.

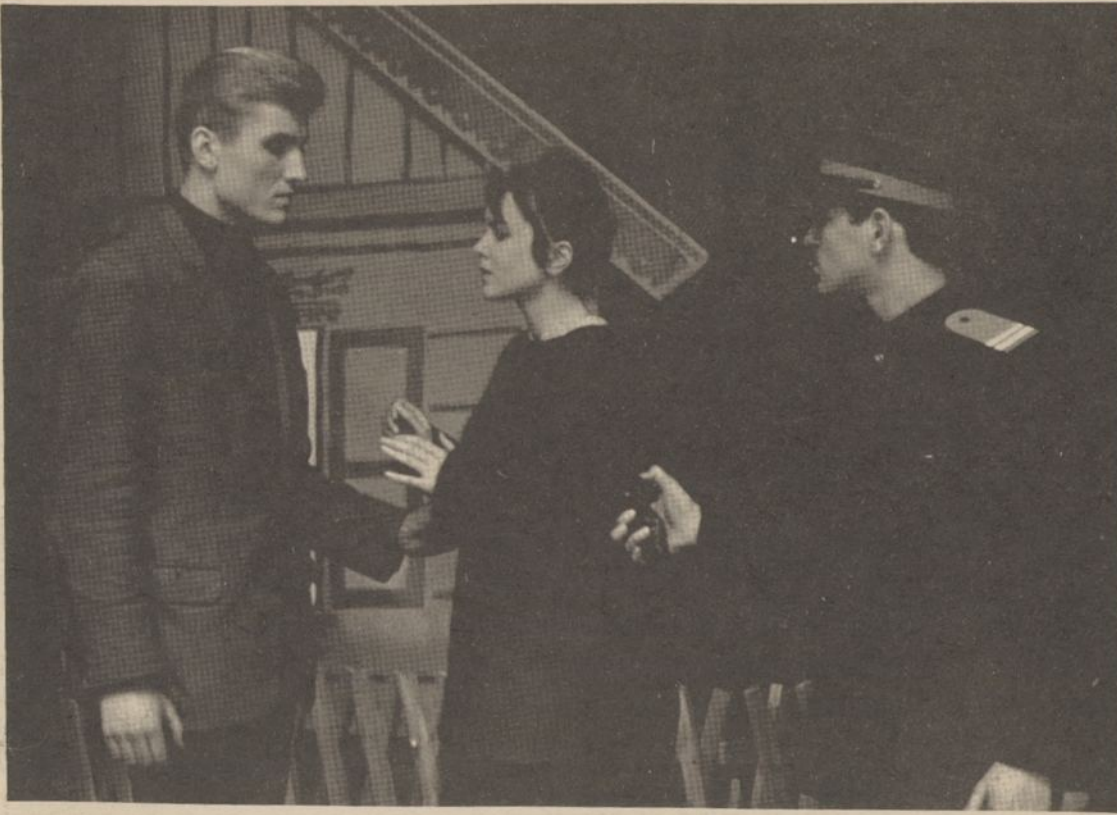
misijos darbus.

Finansų Komisija jau gavusi 20 anketų iš kitų kraštų jaunimo, atvažiuojančio į Kongresą iš Europos ir Pietų Amerikos. Jiems visiems reikės daugiau ar mažiau padėti. Prancūzijai jau pasiūsta 140 dol., kad jų atstovai galėtų rezervuoti vietas atvykimui į JAV.

Aukos pradėjo ateiti iš jaunų ir senų, neturtingų ir turtingų. Visi su dideliu entuziazmu pasisako už jaunimo darbus ir linki pasisekimo. Daugelis atsiunčia gerų patarimų kaip geriau darbą dirbti.

Jaunimo Kongreso darbams finansuoti, Jaunimo Peticijos sėkmingam parašų rinkimui ir vėliau įteikimui Jungtinėje Tautoje paremti, ir kitų kraštų jaunimo atvažiuojimui padėti reikės sukelti 45,000 dol. Šią sumą Finansų Komisija yra pasiryžusi su laisvojo pasaulio lietuvių patriotų parama sukelti iki birželio 1 dienos.

Kovo mėnuo visame laisvajame pasaulyje skelbiamas Jaunimo Kongreso VAJAUS MĖNESIU, o kovo 6 diena -- Jaunimo Kongreso VAJAUS DIENA. Visi lietuviai prašomi paremti jaunimo darbus ir jų kovą už Lietuvos laisvę iki tos kovos laimėjimo. (vk)

Scena iš Vasario 16 gimnazijoje vaidinto veikalo "Lietuvos kryžiaus kelias". Vaidina A. Packevičius, R. Tamošaitytė ir A. Pauliukevičius.

Regina Tamošaitytė ir Danutė Lukšaitė vienoje scenoje iš "Lietuvos kryžiaus kelias". Schwetash nuotrauka

zys (jis pasakė ir pamokslą). Evangelikams pamaldas laikė kun. J. Urdzė. Po pamaldų į Gimnazijos kiemą plaukė vis daugiau žmonių, įslinkdavo tai viena, tai kita lietuvių vairuojama mašina. Žinoma, lietuvių visuomenės negalėjo būti daug, nes minėjimas vyko paprastą dieną (trečiadienį). Tačiau galėjai pastebėti ne vieną lietuvių parengimų dalyvą ar šiaip svečią: štai iš B. Mergentheimo atvyko J. Norkaitis, iš Frankfurto -- J. Stankaitis, iš gretimo Hemsbacho -- M. Lietuvos veteranas Erdmonas Simonaitis, buv. Liet. Sielovados direktorius tėvas A. Bernatonis, iš Švabijos netoli Augsburgio klebonijos -- kun. Būniga ir kt. Netikėtai pasirodė ir iš JAV, Clevelando atvykęs, laikinai studijuojanti Strasbūre, stud. Birutė Augustinavičiūtė. Ji uoliai apžiūrėjo Gimnaziją, fotografavosi su Dirvos bendradarbiu, labai apgailėstavo, tai dienai nepasipuošusi tautiniu kostiumu. Iš šiaurės Vokietijos, kur tuo metu siautė šalčiai ir sniegas, tautiečių neatvyko, tačiau į lietuviškas iškilmes, kur proga pasimatyti su tautiečiais, iš tolimo Pirmasens, sukarđamas 8 valandų kelią, atvyko Dirvos bendradarbis M. Gudelis, dalyvių tarpe galėjai pastebėti ir pareinio gyventoją maj. J. Černių (vasario 26 d. jam sukako 70 m. amžiaus). Teko pasigesti vyrų iš lietuviškų darbo kuopų, jaunimo - studentų iš netolimo Heidelbergo -- greičiausiai klūdė eilinę savaitės dieną.

Minėjimą kuklioje Gimnazijos salėje (ji absoliučiai netinka nei minėjimams, nei ypač vaidinimams, nei kitokioms iškilimams) atidarė PLB Vokietijos Kr. Valdybos pirm. kap. J. Valiūnas. Lietuvių ir vokiečių iškilimams jis nušvietė vasario 16 prasmę, priminė Vasario 16 gimnazijos reikšmę, nurodė į Jaunimo Metus, dėkojo vokiečių valdžiai už ligšiol suteiktą piniginę bei kitokią paramą. Valiūnas taip pat pristatė atsilankiusius svečius (be minėtų, dar buvo du latvių organizacijų atstovai, du JAV kariūninkai iš Schwetzingeno, keli apylinkinių vietovių vokiečių įstaigų ir dvasininkijos atstovai, iš Stuttgarto atvykęs Baden-Wuerttembergo valdžios atstovas H. Steinmayer, visa eilė vokiečių spaudos atstovų ir kt.) Paskaityti ir keli sveikinimai.

Pagrindinėje minėjimo kalboje, Bundestago narys dr. D. Rollmann perdavė CDU/CSU frakcijos, jos vadovo R. Barzel ir pačios vyriausybės sveikinimus

lietuviams. Jo žodžiais, "vokiečių parlamento atstovo pakvietimas yra simbolis, kaip nuoširdžiai bendradarbiauja lietuviai su kraštu, kuriame jiems tenka gyventi". Rollmann toliau paminėjo, kad vokiečių vyriausybės ar paskiros federalinio krašto vyriausybės nuolat dėjusios pastangų, kad lietuviai išlaikytų savo tautinį savitumą. Tos paramos reikia tikėtis ir toliau. Vasario 16 dieną vokiečių atstovas apibūdino kaip atsiminimų, liūdesio ir drauge vilties dieną. Tą dieną prisiminta lietuvių tėvų bei protėvių žygiai, laisvo gyvenimo laikmetis, tačiau drauge buvo iškilęs ir liūdesio pradai -- prisiminta 26 priespaudos tėvynės metai, kankinimai, gyventojų išvežimai, rusinimas, kolonizacija. Tačiau drauge iškyla ir viliojai apžiūrėjo Gimnaziją, fotografavosi su Dirvos bendradarbiu, labai apgailėstavo, tai dienai nepasipuošusi tautiniu kostiumu. Iš šiaurės Vokietijos, kur tuo metu siautė šalčiai ir sniegas, tautiečių neatvyko, tačiau į lietuviškas iškilmes, kur proga pasimatyti su tautiečiais, iš tolimo Pirmasens, sukarđamas 8 valandų kelią, atvyko Dirvos bendradarbis M. Gudelis, dalyvių tarpe galėjai pastebėti ir pareinio gyventoją maj. J. Černių (vasario 26 d. jam sukako 70 m. amžiaus). Teko pasigesti vyrų iš lietuviškų darbo kuopų, jaunimo - studentų iš netolimo Heidelbergo -- greičiausiai klūdė eilinę savaitės dieną.

Pulk. V. Grudzinskas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, padarė pranešimą apie gyvenimą Lietuvoje Illinois Lietuvių Gydytojų d-jos suruoštame Vasario 16 minėjime. Nuotraukoje iš kairės: dr. Algirdas Julius Ramonas, dr. K. Bobelis, d-jos pirmininkas dr. V. Saulys, pulk. V. Grudzinskas ir laikraštininkai Vladas Ramojus ir Vytautas Kasnūnas. Dr. F. Kauno nuotrauka

da? Niekas nežino. Tačiau juk įvyksta dalykų, kurie kartais laikomi negalimi realizuoti. Daug priklausys ir nuo tarptautinės politinės padėties.

Vokiečių kalbėtojai padėjo J. Valiūnas. Toliau sekė lietuviško jaunimo žodis -- į, lietuvių ir vokiečių kalbomis, gražiai perskaitė Mečys Landas. Jis išskėlė lietuvių jaunimo ryžtą likti lietuviams, nurodė į Vasario 16 Gimnazijos reikšmę.

Šiais metais meno dalyje atsisakyta nuo tautinių šokių. Suvaizdintas gimnazijos direktoriaus kun. B. Liubino paruoštas vaidinimas "Lietuvos kryžiaus kelias". Tai vaidinimas, specialiai jaunimo scenai, su trimis vaidalais: iš knygnešų gadybės, partizanų veiklos ir apie sugrįžimą iš Sibiro. Vaidino 17 jaunesniųjų ir vyresniųjų moksleivių, be to tarp antrojo ir trečiojo vaizdo deklamacavo dar dvi mokinės. Pagrindinius vaidmenis atliko buv. Gimnazijos mokinės Regina Tamošaitytė ir Danutė Lukšaitytė. Vaidinimą režisavo E. Tamošaitienė, dekoracijos ir kostiumai -- dail. A. Krivicko. Lietuvių kalbos nemokantiems svečiams buvo pateiktas vaidinimo turinys vokiečių kalba.

Vasarių 17-18 dienomis vokiečių, ypač aplinkinių vietovių, spaudoje paskelbta nemaža vaidinimo, kalbėtojo, publikos nuotraukų. Plačiai skaitomi vokiečių dienraščiai, kaip "Rhein-Neckar Zeitung", "Mannheimer Morgen", "Darmstaedter Echo", "Badische Volkszeitung" ir kiti įdėjo kelių skilčių aprašymus, su antraštelėmis: "Laisvės ilgesys", "Lietuviai šventė nepriklausomybės šventę" ir pan. Kad minėjime dalyvavo visa eilė vokiečių laikraštininkų, fotoreporterų, tai mok F. Skėrio nuopelnas. Minėjimo proga gimnaziją, klases ir kt. nufilmavo ir dviejų vokiečių televizijos - radijo stočių atstovai -- nuotraukos televizijoje buvo rodomos dar vasario 16 d. vakarą. Minėjimui pasibaigus jaunimas turėjo progos pasišokti (grojant pačių moksleivių suorganizuotam orkestrui), o apie 25 kvietė svečiai, spaudos atstovai organizatorių buvo pavaizdinti vokiečių restorane.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Laisvės slaptažodžiai

Kaip šių rašinių pradžioje kartą minėjome, Vliko pirmininkas V. Sidzikauskas 1965 m. lapkričio 27 d. programinėje seimo prakalboje, šalia bėgamojo laikotarpio Lietuvą liečiančių įvykių aptarimo, trumpai išdėstė ir kelis pagrindinius, jo žodžiais tariant, "Lietuvos laisvinimo sampratos elementus".

Tiesą sakant, įvairūs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo būdai ir uždaviniai daugelio kitų jau buvo jautriai svarstomi nuo pat bolševikinės okupacijos pirmųjų dienų. Pats pirmasis juos mėgino tam tikroje idėjų sistemoje ne tik formuluoti, bet ir ruošti veiksmų įvykdyti Lietuvos Aktyvistų Frontas, įsisteigęs Berlyne 1940 m. lapkričio mėnesį. LAF programa ir metodai šiandien mūsų ausiai skamba kiek savotiškai, nes tai išėjo iš visai skirtingų ir ypatingai keblių ano meto Europos karinių bei politinių sąlygų.

Apie išsilaivinimo "elementus" ne mažiau galvojo rusų okupuotoje Lietuvoje okupanto nušluotos senosios mūsų politinės partijos, gi veiksmui ruošėsi ypač rezistencinės besikuriančio pogrindžio organizacijos, pradžioje besitelkiančios apie skalčius, nes labai pavojingos Lietuvos Aktyvistų Fronto arba Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos židinius. O po Birželio sėkmingo sukilimo (pasinaudojant kilusiu rusų - vokiečių karu) ir netrukus užstojus nacių okupacijai, Lietuvos išlaisvinimo ir Nepriklausomybės atstatymo problemos dar gyviau fermentavosi, įvairėjo, ir, pasakytume, skaldėsi, kai kuomet net žalingai kryžiausi.

Kaip specialus ano laikotarpio bruožas paminėtina tai, kad partiniai tautos vadai anuomet daugiausiai statėsi pirmiausia praktiškus, tiesioginius bei šiaip jau įvairius "netrukus" įvykdytinus uždavinius. Nepriklausomybė, mat, daugeliui atrodė jau beveik čia pat, beveik kaip ir už kampo, kai tik karas pasibaigs nacių ir bolševikų bendru sugniužimu. Todėl buvo pamiršta, ir laiko tam stigo, o gal atrodė net nereikalinga laužyti galvą ir formuluoti ilgalaikius, pastovius lietuviško revoliucinio veikimo dėsnius. Skambiau bei moksliskiau pasakant, - giliau išstudijuoti visas galimybes ir sukurti aiškia ir išsamią lietuvių tautos rezistencijos doktriną.

Nereikėtų šiandien per daug išsisukinėti ir gintis, - tai buvo veik visų mūsų politikų stambiausia klaida ir galbūt net nedovanotina yda, Užtekų tik prisiminti, kai raudonajam tvanui vėl atsi-skalauiant (ir ne netikėta!), - koks visoje lietuvių tautoje antrą kartą kilo jausmų, minčių ir politikos pasibaisėtinas chaosas...

Po ilgų tarppartinį derybų tiesioginius ir praktiškus laisvės pogrindžio siekimus 1943 m. pabaigoje apibendrino įsisteigiantis Vlikas ir tati paskelbė 1944 m. vasario 16 d. deklaracijoje. Laikas tada buvo žymiai per vėlyvas, kad būtų buvę galima bent svajoti apie jų netrukusimą įgyvendinimo galimumą.

Už tat netrukus vėliau, pabėgimuose ir išėivijoje, tie įvairūs, dabar jau bemaž teoriniai Lietuvos atstatymo dėsni ir troškimai vėl buvo pakartojami, tarpiais kiek pakeičiami, papildinėjami ir savaip nuiškinami. Jie buvo tai vienu, tai kitu būdu daugybę kartų skelbiami Vliko, Diplomatinės Šefo ar paskirų politinių susigrupavimų atsišaukimuose. Jie buvo kulami, vėtomai ir sijojami mažiausia šimto prakalbininkų gražbylostėmis, mažiausia tikstančiais straipsniais ir polemikų spaudoje.

Tad surasti šiais klausimais originalių ir kūrybinių idėjų, gaivios paguodos ir įkvepiančios liepsnos ar tuo labiau pasakyti ką nors tikrai naujo, jau yra labai ir labai sunku. Priešingai, - metams slenkant, net ir kilniausios politinės idėjos, vis taip pat vienodai abstraktybėje kartojamos, daugeliui ima nubosti, net įgristi. Tūlam be pretenzijų tautiečiui jos įgauna skonį, kaip tris kart per dieną tris mėnesius valgant tegu ir patį skaniausią, bet vis tą patį pyragaitį. Niekas dėl to nekaltas, tik toji nevalyva žmonių psichologija ir fiziologija...

Bet gal čia veikia dar kas kita. Taip, Vasario 16 ir Baisioje Birželio minėjimai, Alto, Vliko seimai ir atsišaukimai, politikų prakalbos, kaip sakoma, "įgriso ir nusibodo", nes nuolat ir kasmet "tas pats ir tas pats kartojama". O kodėl šv. Mišios nenusibosta išklausti dažną sekmadienį? Juk jos kiekvieną sekmadienį ir ne per dvidešimtį, bet maždaug per dvidešimtį šimtųjų metų "kartojta" patį ir vis tą patį! Turbūt dėl to, kad čia yra įjungta, pagauta, harvardiškai sakant, užangažuota žmogaus dvasia ir žmogaus siela. Čia bręsta, maitinasi ir kažkuo, nors vis "tuo pačiu" virpa ir sublimuojasi žmogaus dvasinė kultūra.

Čia nuo pumpurų kraunasi į žiedus asmenybės kultūra ir, manyt, žmogui ji yra svarbesnė už... Vliko "teisines asmenybės" problemą.

Nė vienos naujos idėjos ar trąšios minties, kuri dar nebūtų daugelį kartų kitų išnarpliota, nepasakė ir naujasis Vliko pirmininkas. Tati, kaip minėjome, neuostabu, ne yda, nėra ir įstatymo, reikalaujančio tautos vadus būti genijais. Užtenka, kad laisvųjų lietuvių jau gana aiškios tautinės degeneracijos ir gilėjančios idėjinės suirutės laikotarpyje atsakingu pasijutęs pareigonis pakartotinai primena nors šiek tiek tokios tvarkos ir sistemos reikalingumą.

Vliko pirmininkas tati ir mėgino atlikti, trumpai ir sausai ir gana tvarkingai papunkčiui sudėstydamas, į ką ir kodėl jis tikli, kuo dar tiki kitos mūsų politinės partijos, savo žemės ir tikrovės syvių nebetekusios, na, ir kuo privalėtų tikėti visa laisvoji, o turbūt iš dalies ir nelaisvoji lietuvių tauta.

Įvairių politinių punktų ir filosofinių dėsnių, jeigu problema šilinti, bematant būtų dvigubai ir trigubai daugiau. Tačiau tati nėra tiek jau svarbu. Viskas čia vistiek dar tik ant popierio arba nepavargstiančiai sportuot-

jančiuose liežuviuose. Gyvenime, kaip ir lietuviškoje politikoje, yra svarbu tik keli pagrindiniai tikėjimo dėsni. O juos berods gerai žino ne tik aukštai mokyti, bet ir visi "žemo mokslo" laisvieji lietuviai, - pavyzdžiui, kad Lietuva teisiškai dar nėra galutinai žuvusi, kad už jos laisvę reikia kovoti, nepataikauti okupantui, vieningai dirbti, negailėti piniginių aukų veiksniams ir t.t.

V. Sidzikauskas Lietuvos laisvinimo sampratoje įsakmiai suformulavo penkis pagrindinius dėsnius, kurių vieną kitą mintį bei nusakymą šių akimirų vingiuose mes jau suminėjom anksčiau. Šen ten be abejonių ir su pilnu pasitenkinimu, kai kur mėgindami pasidlyti korektūrų, vėl kitur labiau priartinti gyvenimo tikrovei arba drįsdami priminti mūsų bendrajai tikybai padarytas labai sunkias nuodėmes dar netolimoje praeityje.

Nuodugnus visų penkių punktų apsvaistymas ir kritika nebuvo šių rašinių tikslas. Dėmesinis buvo labiausiai kritęs tik vienas punktas, penktasis, aiškiausias ir ilgaamžis, o dėl kitų keturių apsi-stota tik prabėgomis. Rašantis, deja, tam dabar visiškai neturi tiek laiko, o pagaliau ir jo ribotas protelis taip toli gal neišneš-tų. Nėra ko čia daug pilsis, burbulai greičiausiai plyšta, o būti durneliu mažiausiai pavojinga. Tai liudija ir daugelio mūsų liaudies pasakų išmintis. Ten, kaip žinote, vis gyvena trys broliai: d razumni, o trečias durnas. Bet beveik visada kaip tik tam durneliui geriausiai išeina!

Jeigu turėčiau kokį priekaištą daktarui Sidzikauskui, tai tik vieningai ir labai gražų, - kad, dėstydamas Lietuvos laisvinimo sampratą ir jos receptus, jis vis toks lyg perdaug protingas, labai jau gudragalvis, viskas jam skaidriai tikra ir pernelgi aišku. Jis tartum žino visus slaptažodžius Lietuvai išvaduoti ir tuo būdu, kaip anas juokdarys Plikis Aukso Žąsyje be jokių ypatingų nuopelnų netikėtai gauti gražią karalaitę sau už pačią.

Jo sampratos visus penkis dėsnius sujungianti ir lyg pagrindžianti išvada prakalboms pačioje pabaigoje buvo ištarta taip, kaip kirvių kertant: " - Laisvųjų lietuvių vienodai suprasta Lietuvos laisvinimo samprata, tautinė drausmė, atstojanti šiandien valdžios autoritetą, ir organizacinis susikailasymas yra sąlyga ir laidas kovai dėl Lietuvos laisvės laimėti".

Labai gaila ir stačiai nepatogu sakyti, bet kirskit man ranką ar koją, - vistiek tuo negalėčiau patikėti. Nurodytos aplinkybės ir dorybės yra labai geros ir svarbios, didžiai pageldatautos ir net reikalingos. Jos daug gali padaryti iš užsienio Lietuvos išlaisvinimo byloje ir gal net per stebuklą sugundyti vieną kitą tikrą kareivį jos kovai.

Bet kad jos būtų mūsų tautos laisvės laimėjimo sąlyga ar juo labiau laidas, - vadinasi, garantija, užtikrinimas, - tai niekad nepatikėčiau. Net nedrįščiau taip nei savęs, nei tuo labiau kitų klaidinti.

Vasario 16 priėmimo New Yorke Kolombijos Generalinis Konsulas Gustavo Goviria Gonzalez tarp lietuvių. Kairėje kons. Simutis, dešinėje -- Pavergtųjų Europos Tautų Gen. Sekr. Dr. Edmund Gasper.

Vasario 16 iškilmės Bostone jaunimo ženkle

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 48 metų sukaktis Bostone praėjo jaunimo metų nuotai, kaip bei pasiryžimuse. Atseit, bostoniškas Tarybos skyrius, kuriam šiemet pirmininkauja adv. J. Grigalus, "nugirdo", kad į šventės rengimą reikia įjungti jaunus jėgas. Iškilmių dalyviai tuo galėjo tik džiaugtis ir gėrėtis.

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga deklaracijas paskelbė Massachusetts gubernatorius John Volpe ir Bostono burmistras Collins. Vasario 16 d. rytą prie miesto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava. Dalyva-jant gausokam būriui lietuvių, vėliavą iškėlė pats miesto burmistras Collins. Tai jau antri metai, kai tuo būdu pareiškama pagarba lietuvių tautos spalvoms ir jos laisvės siekimams.

Sveikintinio, sensacingo ir, be-rods, tuo tarpu vienintelio tokio laimėjimo šiemet pasiekė Korpl Neo-Lithuania Bostono padalinio valdyba, kurią sudaro pirm. Vikt. Adomavičius, vicepirm. Ignas Vilėniškis, Jr., sekr. Algirdas Antanavičius, išd. Paulius Martinkus, arbiter elegantiarum Gintautas Vaičiūnas, tėvūnas Algis Martišauskas ir Vilėniškis paruošė rezoliucijos projektą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalui, surado kelius į Mass. seimelį, kuris vasario 15 d. savo posėdy priėmė atstovo O'Leary rezoliuciją, remiančią Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Seimelio posėdy dalyvavo būrys lietuvių, kurių prieky korporacijos spalvomis pasipuošę trys "kaltininkai" -- Adomavičius, Vilėniškis ir Antanavičius. Mass. seimelio rezoliucija yra pasiūsta Valst. sekretoriui Rusk, visai eilei JAV visuomenės ir politikos žmonių, o vasario 20 d., kai mes minėjome nepriklausomybės sukaktį, tos rezoliucijos originalą atstovs L'Leary įteikė neolituanams V. Adomavičiui ir A. Antanavičiui. Tos rezoliucijos priėmimas Mass. seimely yra naujas ir didžiai pagirtinas mūsų jaunimo žygis kovoj dėl Lietuvos laisvės.

Nepriklausomybės sukakties minėjimas Bostone buvo surengtas Vasario 20 d. Jis prasidėjo 10 val. ryto šv. Petro bažnyčioje, kur šv. Mišias atnašavo ir šventei pritaikintą tikrai prasmingą pamokslą pasakė kun. F. Kontautas. Dariaus posto legionierių vadovaujamos jaunimo organizacijos pamaldose dalyvavo su savo vėliavom. Laikė mišių dariai giedojo komp. J. Kačinskio vad. choras. Pamaldos baigtos JAV ir Lietuvos himnais.

So, Bostono Aukšt. mokyklos didžiojoje auditorijoje, kur telpa 1200 žitrovų, nepriklausomybės sukakties minėjimas prasidėjo 2 val. po pietų. Trumpu žodžiu iškilmes pradėjo Amerikos lietuvių Tarybos Bostono sk. pirm. adv. J. Grigalus. Jis pristatė ir žymiuosius kalbėtojus. Visai

iškilmių programai sklandžiai ir rūpestingai vadovavo stud. Algis Lapšys, Skautų Vyčio Korpl senjoras. Pagerbus vėliavas, maldą kalbėjo kun. Janiūnas, Prasmingu žodžiu iškilmėsna įsijungė Lietuvos Respublikos Garbės Konsulas adv. Antanas Shallna, ragindamas lietuvius kovoti prieš konsularinės sutarties patvirtinimą tarp JAV ir SSSR. Po to ilgesne kalba mus sveikino Mass. vice-gubernatorius Richardson, Gubernatoriaus J. Volpe's deklaraciją paskaitė studentė Jūra Galinytė. Kongresmanas Burke savo kalba įsijungė į pavergtos Lietuvos bičiulių gretas. Sveikino ir Bostono burmistro atstovas, o burmistro deklaraciją anglų ir lietuvių kalbomis išraiškiai paskaitė studentas Vaičiūngis. Be to, mus sveikino latvių ir ukrainiečių atstovai, Vasario 16 d. aktą perskaitė stud. Algirdas Antanavičius. Jaunimo kongreso vardu trumpą žodį tarė pirm. A. Zaprackas.

Pagrindinis šventės kalbėtojas buvo žygininkas dr. Algirdas M. Budreckis. Jo kalba buvo pasakyta suoratoriška išraiška, dvelkė naujais polėkais ir nauja mintim. Nors iškilmės buvo gerokai pratsusios, dr. Budreckį Bostono lietuviai sutiko ir palydėjo karštais plojimais. Rezoliucijas skaitė stud. Vikt. Adomavičius. Buvo gražiai suorganizuotas garbingųjų svečių sutikimas ir išlydėjimas, kur dalyvavo tautinių kostiumu apsirengusi stud.

• Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke ir Lietuvos Laisvės Komitetas Vasario 16 dienos proga suruošė priėmimą svetimų valstybių konsulams, egziliinių vyriausybių atstovams bei svetimos spaudos atstovams.

Priėmimas įvyko Carnegie Endowment salėje, New Yorke vadovaujant Gen. konsului V. Stašinskui. Konsului A. Simučiui su ponnia, LLK ir VLIK pirmininkui V. Sidzikauskui, poniai R. Budrieni ir kitiems LLK nariams.

J. Galinytė (Vyčio Korpl), pora Dariaus posto legionierių ir pora savo spalvomis pasipuošusių neolituanų.

Nepriklausomybės šventės minėjimą Bostone baigė solistas Ben. Povilavičius ir šv. Petro parapijos choras, vad. komp. J. Kačinskio, kai buvo itin pakiliai pagiedota St. Šimkaus giesmė Lietuvos esame mes gimę.

Į nepriklausomybės sukakties minėjimą susirinko apyplinė salė Bostono lietuvių. Laisvės kovoms paremti aukų surinkta apie 1800 dolerių. Vieni Bostono lietuviai inžinieriai suaukėjo daugiau negu 600 dolerių. Pačios iškilmės buvo gerokai išstetos, truko apie 3,5 valandos -- tai vis gausių kalbėtojų "nuopelnas", kurių beveik kiekvienas stengėsi ką nors daugiau pasakyti. Tačiau bendras iškilmių įspūdis buvo neblogas, jose dvelkė jaunimo dvasia, o tuo pačiu ir atjaunėjęs ryžtas dar stipriau kovoti dėl pamintų lietuvių tautos teisių. St. S.

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pradedant, intraditį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadienį uždaryta viena diena.

Chartered and Supervised by the United States Government 2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanowski, Pres. AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

JEIGU RUOSIATĖS VAŽIUOTI Į EUROPA, PIETŲ SALAS, FLORIDA, KALIFORNIJĄ AR TIK Į NEW YORKĄ

KREIPKITĖS Į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 WEST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASSACHUSETTS 02127

Tel. 268-8764

Ši įstaiga turi visus įgaliojimus iš tarptautinių (užsienio) ir vietinių susiekimo linijų. Mes išduodame bilietus, užsakome viešbučius, sudarome keliones planus pavieniams ir grupėms. VISI PARNAVIMAI SUTEIKIAMI BE PAPIDOMO MOKESČIO.

Įstaiga lietuviška — kreipkitės lietuviškai.

Darbo valandos:

Kasdien nuo 9 val. iki 5 val. p. p.

Ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. vak.

Šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. pietų.

Vedėjas: Jonas Adomonis

Pagaukim plaštakę auksiniais sparnais

ISPŪDŽIAI IŠ "TRAVIATOS" REPETICIJOS

-- Užmirškite kas iš tikrųjų esate... Užmirškite savo rūpesčius, atsakomybę, rimtumą. Būkite linksmi! Čia yra teatras, yra žaidimas, -- dėstė "Traviatos" režisierė Birutė Pukelevičiūtė didžiosios Jaunimo Centro salės viduryje ratu ją apstočiusiems solistams ir choristams.

-- Jūs esate grafas, jūs -- markizas, jūs -- garsus dramaturgas... Jūs esate literatūros kritikas, jūs esate finansų ministras, o jūs -- labai kilmingas ir labai prasilošęs ponas, -- rodė ji pirštu į kiekvieną vyrą.

-- Ho ho ho ho! ... Cha cha cha cha... Uuuuu...

-- Taip, taip, Čia labai puiki kompanija! O ką jūs manote?

-- Gerai! Dabar visi jauskitės savo naujuose kailiuose!... Jūs visi žinot, ko čia atėjot ir ko ieškot. Pasiruoškite, prašau, į vietas!

-- Klausykite, ten, pakraščiuos! Baikit kalbas! Mes norim pradėti! -- sugriaužia nuo scenos ir chormeisteris Alfonsas Gečas. Bernardas Prapuolenis pakelia ranką ir duoda toną pianinu.

"Taip, gyvenimas eina linksmiai!" -- griausmu reaguoja kilminga minia.

"Prašau jus prie stalo. Laikas prabėgs čia linksmiau ir jaukiau".

Tai Violeta, Gracingu rankos mostu ji pamoja svečius staliukų link. Svečiai nesibrangina. Šeiminkės prašymas, jiems -- įsakymas. Ir kas gi galiatsispirti Daivai Mongirdaitėi, malonaus balso lakštingalai iš Bostono?

B. Prapuoleniui įsilinksminus pianinu, vartau choro pirmininko Vytauto Radžiaus paduotas Bostono dienraščių iškarpas.

-- Daiva Mongirdaitė yra iš tikrųjų labai gera dainininkė. Ji turi puikų sopraną, puikią bal-

so kontrolę ir, kaip atrodo, aukštą muzikalumą... Jos stilius be jokios abejonės yra operinis... O tai gal ir yra jos tikslas, -- dar prieš kelis metus rašė "The Boston Herald" muzikos kritikas.

-- Taip, iš jos galima daug tikėtis. Ji turi pozą, neeilinę dramatinę jėgą, pakankamą kalbų apvaldymą, skalės lygumą, o virš viso to -- tvirtą muzikinės dinamikos pajutimą, -- pritarė jam kolega iš "The Christian Science Monitor".

Prapuolenis jau groja tą mielą, tą mūsų prisiminimuose visada gyvą džiaugsmingą valsa. "Pakelkim, pakelkim mes taurės linksmųjų". Nauju, nesenai Jaunimo Centro įsigytu pianinu. Bet žodžiai -- kitokie.

"Širdis liepsnoja ne amžinai, Ne mūsų rankoj likimas... Pradings žiedų dvelkimas Ir vasaros sapnai..."

Tai Violeta. Ir mane užgriūva jausmų ir prisiminimų antplūdis.. Ir vis naujų metų išvakarės, ir Kipras Petrauskas, ir per daug plaka širdis, o plunksna rankos neklauso... Kaip džiaugsminga svajonė plaukia daina...

-- Klausykite! Turim perdainuoti kelias vietas iš pradžios, -- nutraukia chormeisteris Gečas. Jis šiandien pavaduoja susirgusį dirigentą Aleksandrą Kučidną. -- Jūs turite pajusti ritmą! Nuo tos vietos: "Taip gyvenimas eina".

-- Dar viena mano pastaba: Atsiminkite kas esate! Ar einat, ar kalbat, ar sėdit -- būkite grakščūs ir nepamirškite savo partnerių, -- įspėja Birutė Pukelevičiūtė. -- Daugiau judėsiot! Kada solistai dainuoja, kalbėkit judesiu, kad nebūtų turgaus. Žodis čia nieko nereiškia, o judesys -- daug.

"Tai gerkim iš taurių pilnų!"

Ir Kazys Slavinskas nardotarp įsilinksmusių kilmingųjų. Jis į savo uždavinį, atrodo, rimtai įsigyvenęs. O dėl to uždavinio man abejonių nekyla.

-- Aš tai tarnas, kaip paprastai... Tokia jau mano laimė, -- pertraukos metu prisipažįsta ir pats Kazys.

-- O aš -- advokatas. Skirbas visiems išrūpinu, -- pasididžiuoja Antanavičius visų Princų vadinamas. Šalia mūsų stovinčiam mano bičiui Iliui Narui, irgi vyrui iš suomiens ir iš liemens, policijos prefekto rolę tinka, lyg specialiai jam sukirpta...

-- Galvojom, kad šį vakarą pirmas veiksmas eis be jokių suklūvimų, bet va: dirigentas ėmė ir susirgo, pasakoja muzikė Alice Stephens. -- O ir tenoro nėra. Matyt blogo oro pobijio. Jis toli šiaurinėje miesto dalyje gyvena.

Prieškambaris pilnas atsipūti ar pasirūpinti išėjusių choristų.

-- O jeigu taip dirigentas prieš pat spektaklį susirgtų, tai tektų jums diriguoti lyg tai klausiu, lyg tai provokuoju chormeisterę.

-- Aš tai jau ne. Nesutikčiau.

Žinote, kad moteris diriguoja, tai ir chorui ir publikai viskas kitaip atrodo. Pažinau vieną tikrai puikią muzikę-dirigentę (pats iš jos daug ko pasimokiau), kuri dirigavo simfoniniam orkestrui. Kaip gerai bėpadydavo, kritikai visada parašydavo: ir šitas gerai, ir šitas neblogai, bet... Ir visą laiką tas "bet". Moterų chorui diriguoti yra vienas dalykas, o mišriam, ir dar su orkestrui -- jau visai kitas. Todėl, kada gavau pakvietimą šių metų Dainų šventėje diriguoti himnus -- ilgai neatsakiau ir abejoju...

-- Gaila, kad negalėjau išgirsti Stefan'o Wicek'o. Kaip jis jums Alfredo rolėje atrodė?

-- Jis -- tikrai geras lyrinis tenoras. Labai malonus balsas. Ukrainietis, kaip žinote, šį pavasarį pakviestas į Vienos operetę.

-- Žinokit, kad geriate šampaną, kad keliate taurės to linksmam burbuliuojančio kilnaus gėrimo! Ir kad nuo šampano, o ne nuo kokio tai alaus visas tas jūsų linksmumas kyla, -- vėl moko vaidintojus ir choristus Birutė Pukelevičiūtė, kiek nepagarbiu tonu nušnekdėdama apie mano mėgiamą mažalkoholį.

Repeticija ir vėl pilname įsimaginime.

"Tai gerkim, tai gerkim Iš taurių pilnų..."

Režisierė vaikšto, susimuša taurėmis su įsibėjavusiais markizais, generolais, burmistrais... Ir, kada jie iš pilnų kritinių šaukia: "Dainuokim..."

-- Stot, stot, stot...!

Chormeisteriui atrodo, kad negerai. Ir B. Prapuolenis skėstelė rankomis scenos vidury. Jam atrodo, kad choras vis vilkina.

-- Negaliu gi aš penkis akordus sudėti, jeigu tik trys gaidose parašyti, -- aiškina jis labai rimtai.

Fotografams nuo scenos bando aparatu apimti visoje didelėje salėje pabirusius vaidintojus. Jo apšviečiamoji lemputė pamauta ant ilgo stiebo.

-- Solistai skundžiasi, kad jie negali dainuoti, kada užpakaly visą laiką toks triukšmas, -- įspėja Vytautas Radžius.

-- Man atrodo, kad tas visas triukšmas prieky, -- nedrąsiai suabejoja kažkokia kilminga dama.

Ir kada Violeta dainuoja apie dienas prabėgančias ir pradings-tančias nebesugrąžinamai -- salė nuščiuva.

"Pagaukim šią naktį linksmybės žaidimą, Plaštakę auksiniais sparnais..."

Ir apima visus entuziazmas didžiulis. Ir kyla taurės į viršų, o Beniaus Prapuolenio pirštai tiesiog skraido klavišais...

"Dainuokim, dainuokim, kol džiaugsmas, kol laimė,

Kol vynas naktųžę svaigina".

Pasiklausius pirmojo veiksmo atrodo, kad tai linksmiausia iš visų operų, kokias tik mūsų operos choras yra statęs... O, kad jaunutė Violeta mirs džiūros palaužta, kad Alfredas liks baisiai nelaimingas, kad jo tėvas Žermonas... šiandien niekam nerūpi.

Vytautui Radžiui rūpi (ir jistai pabrėžtinai kartojo), kad žmonės pirktų bilietus. Jų ir labai

VIRŠUJE: Momentas iš Traviatos operos repeticijos Chicagoje. Aplink asistuojant chorui, prie stalo sėdi iš kairės: Algis Grigas, kuris atliks barono partiją, Roma Mastienė -- Flora, Vacys Momkus -- markizas, Julius Savrimavičius -- Gastonas, Daiva Mongirdaitė, atvykusi savaitei iš Bostono, Violeta, ir operos režisierė Birutė Pukelevičiūtė.

VI. Juknevičiaus nuotrauka

gerų, dar yra visiems spektakliams.

A. Pavėjis

LAIŠKAI SPAUDAI

Vertindami nuomonėmis pasikeitimą savo spaudos skaitytųjų laiškų formoje, turėtume neužmiršti, kad laiškai Lietuvos reikalui amerikony spaudoje turikur kas didesnę propagandinę reikšmę. Tuo labiau, kad didžiųjų amerikony laikraščių skiltyse, jei patys nesistengsime, ne daug skaitytojai teišgirs apie sovietų kolonializmą, kurio ryškiausiu pavyzdžiu ir yra Lietuvos okupacija.

Tiems laiškams parašyti nereikia būti baigusiam filosofijos ar tarptautinės teisės mokslų. Kuo paprasčiau patieksi faktą, tuo jis bus suprantamesnis skaitytojui. Čia patiekiami keli laiškų pavyzdžius, kuriuos uoliai ir patvariai Vak. Amerikos laikraščiams pristato A. Grigas ir Kristina Navickienė.

To The Examiner:

... In the press, we find now many angry references to the 20 year old limit of prosecuting Nazis and their helpers in Germany.

I wish to point out that the Russian Communists are still holding many people in their Siberian slave camps (where these people starve, freeze, and die of exhaustion and inhuman treatment) and few voices are raised in protest.

Among these people are many, many of our fellow Lithuanians. Lithuanians of the free world will gather this Feb. 16 to commemorate our independence, achieved in 1918, only to be taken away again in 1944.

We will be thinking of our compatriots behind the Iron Curtain, and hoping that someday we shall all be reunited again in a free Lithuania.

MRS. R. NOVICKIS, San Francisco.

... Today we see the spectacle of the Soviet Union, crying out support for new nations, claiming a population of 200 million people, of whom approximately 100 million are non-Russian captives.

This kind of imperialism is the challenge which faces Americans today. ... The forces of evil, of terror, of hunger and war, still linger in many corners of the world.

Our task is not finished. We must work harder and never give up hope for the people suffering like the Lithuanians, on this, their 47th anniversary.

J. PARKER, Sacramento.

Russia vs. U.S.

No Mr. Lindley and Mr. Rowell, I disagree with such statements as "the United States is not much less aggressive than the Soviet Union if past has any influence on the future."

While you seem to know United States aggressiveness, you should also find out more about Soviet Union atrocious colonialism.

The Soviet Union, through imperialistic politics, using direct or indirect aggression, has enslaved Poland, Hungary, Lithuania, Ukraine, Czechoslovakia, Latvia, Estonia, Byelorussia, Rumania, East Germany, Bulgaria, Azerbaijan, Armenia, Georgia, Albania, Kozak, Turkmen, part of Finland and the other independent States, and plan to enslave the whole world. They have literally destroyed millions of homes, families and lives by introducing an ill-planned collectivisation system.

Are you ignorant that the millions of innocent people from these countries, where their ancestors were living for thousands of years, were shipped like cattle from their homes to unknown destinations?

A. GRIGARAS

Lithuania

Feb. 16 is the 47th anniversary of one of the most long-suffering small countries in the world--Lithuania.

Lithuanians once knew freedom also. They freely elected their own government. They worked hard together to produce more, share more, and live better.

But all of this was crushed by the conquering power of the Communist Soviet Union.

Taking advantage of its greatly superior military power, Russia bullied, threatened and finally forced Lithuania to capitulate, supposedly to prevent imminent action by Nazi Germany.

Actually, once Russian Communist troops were in Lithuania, many of its citizens were executed without trial, forcibly removed from their homes and settled elsewhere, deprived of land without compensation and forced into collectives, drafted into forced-labor gangs, and forced into many other conditions of servitude and colonial suppression.

A farcial Communist government without any popular support whatsoever was established and still rules Lithuania, propped up by Soviet bayonets.

J. PARKER

Vaidelis iš pirmojo veiksmo sceninės Traviatos repeticijos Chicagoje. Operos režisierė Birutė Pukelevičiūtė nurodo choro grupei vieną vaidybos iškarpa. Priekyje, tarp dviejų ponių -- Ramunės Dičienės ir Sofijos Džiugienės -- būsiamasis Violetos "daktaras" Bronius Maciukevičius. Už jų matyti Jonas Mockaitis, Rita Graužininė, Stasė Damijonaitienė, Alfredas Kulyš, Ritonė Rudaitienė ir Zenonas Paškus. Traviatos opera statoma kovo 20, 26, 27 ir balandžio 2 dienomis Chicago's Marijos mokyklos salėje.

VI. Juknevičiaus nuotrauka

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Leroux Strawberry or Cherry liqueur 5th — 3.69
2. Asbach Uralt-Import. Germ. brandy 5th — 5.49
3. Import. 5 Str. French Cognac 5th — 5.75
4. Napoleon Brandy 5th — 3.35

5. Coeur de France Cordials 5th — 2.98
6. Liebfraumilk Import. German Wine 5th — 0.98
7. Bordeaux Import. French Wine 5th — 0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Aušros lituanistinė mokykla Detroito su mokytojais ir tėvų komiteto nariais. Kairėje: K. Daugvydienė, Č. Naumienė, A. Milmantienė, M. Jankauskienė, V. Kundrotienė ir S. Kaunelienė. Dešinėje: N. Joškulytė, S. Kalvėnienė, Pr. Juška, J. Mikulionis, L. Kalvėnas, kun. Simaitis ir mokyklos vedėjas St. Sližys.

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
FIRST CLASS
WELDERS (ARC)
Steady work for qualified men.
APPLY IN PERSON.
REMKE INC.
28100 GROESBECK HWY.
ROSEVILLE, MICH.
(19-25)

TOOLMAKERS

FULL OR PART TIME. LONG
PROGRAM.
McDONALD MACHINE
TOOL CO.
7326 McDONALD
DETROIT, MICH.
313 — TY 7-2200
(18-21)

1st CLASS

DIE MAKERS

Progressive Dies. Year round
work, Days. Overtime. Benefits.
TRUE TOOL & DIE
CO.
27980 Groesbeck,
Roseville, Mich.
(22-24)

1st CLASS SKILLED
DRILL PRESS OPERATORS
HAND SCREW OPERATORS
ENGINE LATHE OPERATOR
Experienced preferred. Days or af-
ternoons, Steady work for qualified
men.

WELDALOY PRODUCTS
11551 STEPHENS, WARREN, MICH.
(22-28)

WANTED AT ONCE
TOOL MAKER
LATHE HAND
RADIAL DRILL OPERATOR
MACHINISTS
Job shop experience required. Days,
58 hours, benefits.
WYOMING TOOL & MACHINE
CO.
25905 GLENDALE
313 — 537-0950
(18-24)

WANTED EXPERIENCED THREAD LAP HAND

Must be experienced. A-I, steady
work, top rates. Benefits.

LINCOLN GAGE CO.

14009 ACHYL
(Groesbeck — 10 Mile)
WARREN, MICH.

EXPERIENCED
1st CLASS
PLASTIC MOLD MAKERS
MACHINE HANDS
Overtime & benefits. Steady work.
HARDY MOLDS
12154 TELEGRAPH
Near 5 Miles
313 — 535-6050
(24-25)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Irena Bočkienė, pasipuošusi A. Tamošaitienės austu tautiniu kostiumu, prie Colorado valstijos atstovų rūmų. Šią nuotrauką vasario 17 įsidėjo vietinis amerikiečių laikraštis, pažymėdamas, kad Lietuva švenčia 715 metų valstybės įsikūrimo ir 48 m. nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktį ir ta proga Colorado gubernatorių John Love paskelbė proklamaciją.

Sauliaus Pliuškonio nuotrauka

COLORADO

VASARIO ŠEŠIOLIKTA — LIETUVIŲ DIENA COLORADO VALSTYBĖJ

Vasario 11 d. Colorado Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Romualdas Vytautas Bočkus, Saulius Pliuškonis ir Irena Bočkienė buvo priimti pas gubernatorių John A. Love.

Mūsų visų trijų pristatymas gubernatoriui buvo kaip ir bereikalingas, nes gubernatorių sveikindamas pasitiko ir stebino mus savo draugiškumu.

R. V. Bočkus būdamas "Adams County Planning and Building" įstaigos direktorium dažnai su gubernatorium susiduria bendrais valstijos reikalais.

Saulius Pliuškonis, būdamas R. W. Scott Photogra-

phic Inc. viceprezidentas, yra vienas iš daugiausiai pageidaujamų Denveryje komercinių fotografų, į gubernatoriaus rūmus irgi kviečiamas po kelis kartus savaitėje.

Prieš pasirašydamas proklamaciją, gubernatorių susidomėjęs klausinėjo apie Lietuvą, o mūsų pirmininkas tiksliai atsakinėjo į visus gubernatoriaus klausimus. Taip pat jis parodė didelį dėmesį ir susižavėjimą tautiniais rūbais, kuriais buvau pasipuošusi. Turiau pažymėti, kad esu daug kartų nešiojusi tautinį drabužį, bet niekad nesijaučiau pasipuošusi, kaip kad šį kartą su dail. A. Tamošaitienės austu rūbu, kuris yra Colorado Lietuvių Bendruomenės nuosavybė!

Irena Bočkienė

BOSTON

KAZIUKO MUGĖ

Bostone Kaziuko mugė įvyks kovo 6 dieną, Liet. Pil. Draugijos auditorijoje, 3-čiame aukšte. Atidarymas 11:30 ryto. Karšti lietuviški pietūs 12:30 p. p.

Rankdarbiai vienas už kitą gražesni. Kainos priimanamos. Veiks laimės šuliniai, žiedų žaidimas ir kt. pramogos.

P. Kalvaitienės suruoštas "Grybų karas", bus vaidinamas 3:30 p. p.

Kviečiami visi — dideli ir maži. Nesigailėsite!

Bostono skautės ir skautai

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Vaidai iš Vasario 16 minėjimo Detroito. Viršuj vėliavų ėmimas į Cobo Hall, kur vyko minėjimas. Apačioje garbės prezidiumas. Sėdi iš kairės: dr. K. Keblys, kun. M. Kundratas, A. Zaprackas, dr. T. Remeikis, dr. V. Majauskas, JAV pasakretorius G. Mennen Williams, R. Valatka, State Rep. Robert E. Waldron, gen. J. Černius, E. Paurazienė ir Detroito miesto atstovas A. Ripley. S. Butkaus nuotrauka

* DR. RIMAS VAIŠNYS, Applied Science departamento profesorius Yale universitete, sausio 20 d. išvažiavo su paskaitomis į Angliją ir Vokietiją. Numatęs susitikti su eile mokslininkų ir susipažinti su lietuviais, gyvenančiais Prancūzijoje, Vokietijoje ir Anglijoje. Amerikon grįš vasario pabaigoje. Grįžęs skaitys paskaitą New Yorke vasario 28 - kovo 3 d.d. metiniame American Institute of Mining and Mechanical Engineers suvažiavime, American Geophysics Union suvažiavime, bal. 19-22 d.d. Washington D.C. dr. R. Vaišnys kalbės Tectonophysics sekcijoje. Ponia Vaišnienė su sūnum išvažiavo mėnesiui atostogų į West Hartford pas tėvilius Marijošius. Vaišniai abu aktyvūs jaunimo veikloje. Abu vadovavo delegacijoms į Jungtines Tautas.

Vasario 10 d. 6 v.v. netoli namų prie postūdo apdaužytas St. Lipčiaus automobilis. Pats ir kiti važiuoję mašinoje nenukentėjo. Vasario 11 d. vakare Birutė Šaulytė iš Branfordo ir Zita Šaulytė iš Woodmont lengvai sužeistos kitose automobilių katastrofose.

(a1)

WATERBURY

Waterburio Balso skyr. sausio 29 d. išrinko naują valdybą ir pateikė sekmingo 1965 m. v. įsaus apyskaitą.

Skyr. pirm. J. Brazauskas pakvietęs susirinkimui pirmininkauti M. Kleinaitį ir sekretoriauti O. Tonkūnienę, padėjo nariams ir svečiams už pagalbą ir aukas vykdant v. V. V. davė \$576,50 pelno. Balso Centrai buvo išsiųsta \$1,200.

Balso vicepirm. D. Venclauskaitė savo mirusių tėvų atminimui pagerbti ir Vasario 16 gimnazijai paremti buvo surengusi savo lėšomis net 3 pobūvius ir visą gautą pelną įteikė Balso Centrai. Tai labai gražus pavyzdys.

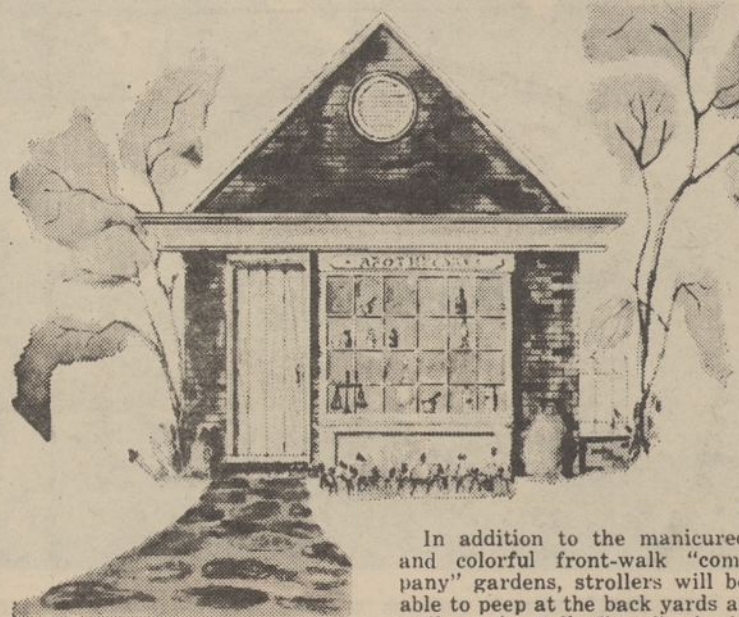
Tačiau buvę ir kurčių pasibeldimų į kuriuos buvo atsakyta tyla, bet tokių buvę nedaug.

Į naują valdybą yra išrinkti: J. Brazauskas - pirm., A. Pessys, G. Valiulienė, D. Venclauskaitė, A. Brazauskienė ir M. Laureckienė (kandidatė).

Į revizijos komisiją: V. Kuzmickas, M. Tonkūnas ir M. Martūnienė. Susirinkimą užbaigus svečiai buvo pakviesti prie valčių stalo, kurį paruošė nenuilstamos kolonijos šeimininkės A. Brazauskienė, G. Valiulienė, M. Martūnienė, M. Laureckienė ir kt. (ot)

• Lietuvos Atsiminimų Radijas, vadovaujamas dr. Jokūbo Stuko, šiemet mini 25 metų gyvavimo sukaktį, balandžio 24 d., Webster Hall salėje, 119 E. 11 St., New Yorke.

Street Scene Of 100 Years Ago At '66 Cleveland Home & Flower Show

In addition to the manicured and colorful front-walk "company" gardens, strollers will be able to peep at the back yards as well on the "alley" walks back. Beaux and belles in appropriate costumes are scheduled to promenade both the avenue and gardens, bringing a lively realism to the scene.

Elsewhere at the show, the beauty and magic of "something old" has been combined with the excitement of many things new for home lovers which will cram every nook and corner of the five great lower exhibit halls of the Public Auditorium.

Returning to its long familiar site, with the Homeland section in Lower Lakeside, the exposition will be the largest yet presented with more exhibit space than ever before.

Unique and fascinating features include the horticulture division of Cleveland's Board of Education which will show the extraction of dyes from plants, recreating the early methods of dye manufacture in a setting of the times.

Good anytime \$1 advance sale tickets, a substantial saving over later box-office prices, are available until March 1st from retail florists, garden clubs, Sears Roebuck & Co., Greyhound bus stations and other convenient out-of-town locations.

Visitors will go strolling down an avenue of homes and gardens of 100 years ago when the famed 1966 Home and Flower Show blossoms in Public Hall Saturday, March 5 through Sunday, March 13.

"SPRING PROMENADE" is the theme this year for the 23rd annual giant exposition which attracts close to 200,000 spectators during its nine day run and is the largest combined show of its type in the country.

One of the most spectacular and breathtaking Main Arena floors in the history of the show is being planned by the Florist Association of Greater Cleveland.

From a great rose-planted fountain near the familiar Lakeside entrance, a residential street of yester-year lined with huge corkscrew willow trees and eight foot high authentic gas-lit lamps of the era will extend a city block all the way down to a huge Manor House on stage. Homes of the era will even include a quaint Apothecary Shop and pharmacist residence with its own herb garden.

Kanados LB Jaunimo Sekcijos pirmininkė Giedrė Rinkūnaitė ir Pasalio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto pirmininkas Algis Zaprackas prie Giedrės Rinkūnaitės rūpesčių pagaminto Jaunimo Kongreso plakato, kurį suprojektavo dail. Telesforas Valius. V. Pliodžinsko nuotrauka

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• SLA 14 kuopos narių susirinkimas įvyks kovo 1 d., antradienį, Lietuvių salėje. Susirinkimo dienotvarkė: SLA Pildomosios Tarybos pareigūnų rinkimai; SLA 14 kuopos atstovų-delegatų į SLA Seimą rinkimai; kuopos reikalų aptarimas. Po susirinkimo, ten pat įvyks Tautos šventės — Vasario šešioliktosios minėjimas su trumpa menine programa ir vaišėmis.

Kuopos nariai prašomi susirinkime būtinai dalyvauti. Į Tautos šventės minėjimą ir vaišes nariai prašomi atsivesti ir savo šeimas. Atskiri pranešimai ne-siuntinėjami.

SOFIJA SMETONIENĖ, buv. Lietuvos prezidento našlė, maloniai sutiko atidaryti dail. inž. Mikalojaus Ivanausko liepsnos tapybos dailės parodą š. m. kovo 12 d. 7 v. v. Clevelande, Naujosios liet. parapijos mokyklos salėje.

Prieš dvidešimt aštuonerius metus (1938) ponis S. Smetonienė paskatino ir padėjo suorganizuoti pirmąją Mik. Ivanausko degintinio meno parodą Kaune. Išrūpino tai parodai patalpas Motinos ir Vaiko muziejuje ir asmeniškai tą parodą aplankė. Anuometiniai p. Smetonienės linėjimai degintinio meno pionieriui Ivanauskui išsipildė. Tairdo Chicago didžiųjų dienraščių atsiliepimai ir buv. liepsnos tapybos parodų Theodore Roose-

velt M-loje ir Marijos Aukštesn. M-loje, Chicagoje, pasisekimai.

M. Ivanausko liepsnos tapyba ant medžio, Clevelandietės G. Čyvienės portretas.

PARDUODAMAS NAMAS

2 šeimų — Side by Side — East Clevelande

Vienas butas pilnai atremontuotas, su puikia virtuve, indams plauti ir šiukšlių malimo mašinomis. Naujai atremontuotas salionas su puikiais kilimais ir užuolaidomis.

3 kamb. apačioj, 3 ir vonia — viršuj. Plius 2 užbaigti kamb. III aukšte. Išvietė dar ir rūsyje. Galite gyventi moderniškame bute, leidžiant grętimo buto nuomai padengti išlaidas ar skolą. Namą galima pirkti ir Land Contract sąlygomis, mažu įmokėjimu.

Arti mokyklų, bažnyčių, bankų, pašto, krautuvų, Rapid Transit, ir vistikie ramioje, medžiais nusodintoje gatvėje.

Teirautis telef. 268-3928.

Aukos Balfui

(Tėsinys)

\$ 5,00 -- P. Ambrazevičius, S. Alšėnas, J. Apanavičius, L. Augulytė, A. Aželis, A. Balasevičius, A. Baltruškonis, V. Bačiulis, K. Balašis, P. Balčiūnas, P. Banionis, M. Balys, V. Barzduška, G. Barzdukas, A. Barzdukienė, A. Barzdukaitė, B. Bernotas, A. Beržinskas, M. Blynas, V. Bruožis, K. Bruožis, A. Buknis, V. Čepukaitis, J. Černiauskas, J. Čiurberkis, S. Čipkus, J. Citulis, J. Cijunskas, P. Chalko, P. Dabrila, J. Damušis, J. Daugėla, A. Daugirdas, Z. Dautartas, V. Degutis, J. Dillis, A. Dovydatis, P. Drabišius, Z. Dučmanas, J. Dunduras, K. Gaizutis, U. Gaizutis, A. Gailiūšis, E. K. Gasparaitis, A. Garmus, A. Gargasas, O. Geležinienė, V. Gedgaudas, B. Gražulis, A. Gražinis, G. Gudėnas, J. Grigaliūnas, P. Grigonis, H. Idzelis, S. J. Ignatavičius, V. Ivinskis, K. Ivanauskas, J. Jakštas, V. Janušis, J. Jasinevičius, O. Jarašius, V. Joknaitis, J. Juodžiūsis, J. Juozaitis, S. Jurgaitis, F. Kaminskas, K. Karpius, E. Karnėnas, P. Kaunas, A. Kavalitūnas, A. Kasperavičius, A. Kasulaitis, J. Kazickas, V. Kizlaitis, P. Kilorys, V. Knistautas, L. Krivickas, P. Kudukis, V. Kulbokas, A. Kuprevičius, J. Kuzas, A. Laikūnas, S. Laniauskas, S. Lazdinis, J. Lileikis, L. Liaukonienė, A. Liutkus, J. Lazoraitis, V. Lukavičius, J. Malskis, K. Maciulevičius, J. Maurukas, P. Mainelis, V. Matulionis, E. Mazys, A. Maurušaitis, V. Maritmas, K. Martinėnas, V. Mažeika, S. Melsbakas, J. Miglinas, P. Mikšys, V. Minkūnas, P. Milašius, S. Mikalauskas, A. Mikolūnas, F. Navickas, P. Nevulis, L. Neimanas, K. Narbutaitis, Z. Obelenis, V. Orintas, S. Pabrinkis, J. Palukaitis, V. Palūnas, V. Palubinskis, B. Paulionis, A. Penkauskas, V. Petrus, P. Petraitis, J. Piktūna, Z. Pivoritnas, J. Pivoritnas, P. Puškorius, A. Puškoritė, V. Račkauskas, Z. Ragauskas, K. Ralys, J. Rinkus, V. Rocūnas, A. Rukšėnas, V. Šenbergas, P. Sejonas, S. Sėlyla, J. Šiaučūnas, P. Skardis, J. Smetona, B. Snarskis, V. Šniošis, A. Spirikaitis, J. K. Starinskas, D. Staniškis, I. Stankevičius, V. Stuoģis, A. Sumkaris, S. Sukarevičienė, A. Sušinskas, K. Tallat-Kelpša, P. Tamulionis, V. Tamulionis, V. Taraška, Z. Tarutis, K. Tijūnėlis, J. Titas, P. Tiatas, V. Tiškus, M. Trainys, J. Vasaris, P. Vilkas, M. Vinclova, V. Vinclova, J. Virbalis, D. Vismantas, P. Višniauskas, J. Žilionis, K. Žilinskis, F. Zylė, J. Žygas, K. A. Žygas.

\$ 4,00 -- D. Nasvytis, J. Pauža, M. Kriaunys, A. Kubilius. (Bus daugiau)

"MYLIMOJI"

Grakščioji Jill Shipstad yra antrosios kartos "Sweetheart of the Ice" naujausiam Shipstad ir Johnsono ledo baletu 1966 m. pastatyme. Jill Shipstad yra to ledo baletu bendrovės įkūrėjas ir režisoriaus duktė. Ice Follies — ledo baletas gastroliuoja Clevelando Arenoje nuo kovo 1 iki 13 d.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

KOVO 6 D. Kaziuko mugė, Rengia Neringos Skaučių Tuntas.

KOVO 12 ir 13 D.D. Mikalojaus Ivanausko liepsnos tapybos dailės paroda Naujosios parapijos salėje.

KOVO 19-27 D.D. M. K. Čiurlionio kūrinių reprodukcijų paroda Čiurlionio Ansamblio namuose.

KOVO 20 D. M. K. Čiurlionio minėjimas - koncertas Nauj. parapijos salėje.

KOVO 27 D. Prel. M. Krupa-vičiaus 80 m. sukakties minėjimas Šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 27 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos rengiami pietūs Naujosios parapijos salėje.

BALANDŽIO 3 D. Aukuro ansamblio metinis koncertas.

BALANDŽIO 16 D. Vysk. Valančiaus mokyklos abiturientų, tėvų ir rėmėjų balius.

BALANDŽIO 17 D. Margučių ridinėjimas. Ruošia Vysk. Valančiaus mokykla.

BALANDŽIO 17 d. dail. V. Rato (iš Australijos) ir skulpt. V. Raulinaičio parodos atidarymas.

BALANDŽIO 23 D. PLB specialus parengimas.

GEGUŽĖS 1 D. Clevelando ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽĖS 1 D. Motinos Dienos minėjimas. Rengia Neringos Skaučių Tuntas.

GEGUŽĖS 7 D. Dirvos balius Carter viešbutyje.

GEGUŽĖS 8 D. Motinos Dienos minėjimas. Ruošia Vysk. Valančiaus mokykla.

GEGUŽĖS 15 D. V. Bielajaus leidžiamo taut. šokių žurnalo Viltis 25 m. sukakties minėjimas Nauj. parapijos salėje.

BIRŽELIO 5 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos mokslo metų užbaigimas.

BIRŽELIO 19 D. Vysk. Valančiaus mokyklos gegužinė.

RUGSĖJO 24 D. Dirvos Vakarų, Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 25 D. Tautos šventė Lietuvių Diena. Rengia Lietuvių Bendruomenė.

SPALIO 15 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos parengimas.

SPALIO 22 D. Lithuanian Village Inc. parengimas Lietuvių salėje.

SPALIO 30 D. Kristaus Karaliaus šventė nauj. parap. salėje.

LAPKRIČIO 13 D. Nauj. parapijos choro pagerbimas -- tradicinis vakaras.

• Dėmesio visiems turintiems du automobilius ir neturėjusiems nelaimių laike paskutinių 3 metų, yra galimybė sutaupyti net 20 proc. savo mokamos premijos. Dėl informaciją skambinkite V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Jau yra gauta V. Daugirdaitės-Sruogienės Lietuvos Istorija, šeštoji laida. Terros išleista. Kietais viršeliais. Kaina 6 dol. Galite įsigyti Dirvoje.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HELP WANTED MALE

REIKALINGI PAGELBININKAI

didelėje reklaminių spaudinių įmonėje (Silk Screen printing).

SALES PROMOTIONS PRODUCTS INC.

6555 Carnegie Ave. (Kieme)

MILK MAN

MAJOR DAIRY HAS AN ESTABLISHED MILK ROUTE FOR QUALIFIED MAN. MARRIED, NOT OVER 40 YRS OLD. STEADY EMPLOYMENT, YEAR ROUND.

FRINGE BENEFITS.

CALL DAILY
641-8777

HELP WANTED MALE

KELLER-HYDROTEL
CONTOURING AND PROFILING
MACHINES

HORIZONTAL
BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

I. D. and O. D.
GRINDERS

HONES

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GERAS VALANDINIS
ATLYGINIMAS IR PRIEDAI

THE

CLEVELAND

PNEUMATIC

TOOL CO.

3784 E. 78 St.

341-1700

An Equal Opportunity Employer

ELECTRICIANS TOOL AND DIE MAKERS

PRECISION
INSPECTORS

GENERAL
ELECTRIC
COMPANY

1734 IVANHOE RD..

An Equal Opportunity Employer (22-24)

DIEMAKERS TOOLMAKERS MACHINE BUILDERS MACHINISTS

Due to long range tooling and machine building programs, we have positions open for the above.

Excellent working conditions, good rates, overtime and fringe benefits.

Shepherd Special Machine & Die Co.

15215 Chatfield Ave.
W. 150 — Lorain Ave. Area (24-25)

ELECTRICIAN

Panel and machine tool wiring position, good company benefits, apply in person.

AMERICAN MONORAIL CO.

1111 East 200
Phone: 486-5000

(LOCATED BETWEEN EUCLID & ST. CLAIR AVE.)

SPECIAL VIA C.T.S. BUS FROM WINDERMERE BUS STATION

An Equal Opportunity Employer (24-26)

WATCHMAN

9 P.M. to 12:30 A.M.

Apply

Personal Office

Second Floor

HIGBEE WESTGATE

KANADA

STASYS JOKUBAITIS,
KANDIDATAS Į SLA
PILDOMOSIOS TARYBOS
IZDO GLOBEJUS

Šių metų kovo mėnuo, kaip žinome, yra skiriamas rinkimams į SLA Pildomąją Tarybą. Susivienijimas tik tuo atveju galės daryti pažangą ir būti naudingas jo nariams, jei išrinktoji Pildomoji Taryba bus sumani ir veikli. Šį kartą į Izdo Globejus kandidatuoja jaunas, veiklus ir energingas vyras Stasys Jokubaitis, 236 Toronto kuopos pirmininkas.

Stasys Jokubaitis nuo pat atvykimo į Kanadą įsijungė į SLA narių eiles, pasižymėjo organizaciniame darbe nepaprastu uolumu, ištverme bei darbštumu. Vien Toronte jis į Susivienijimą įrašė virš 200 narių. Jo visa šeima yra SLA nariai. Jo pastangomis Toronto kuopa suruošė daugelį minėjimų, parengimų, išvykų ir švenčių; Toronte ir Hamiltone suorganizavo lietuvių orkestrus.

Stasys Jokubaitis mėgsta organizacinį darbą ir jo pasirošimas SLA darbe, išrinkus jį Izdo Globeju, galėtų būti labai naudingas. Jis padėtų išjudinti SLA jaunimo veiklą, su kuria yra artimai susijęs ir pats SLA organizacinis tęstinumas.

Stasys Jokubaitis turi daugmetinę patirtį namų pirkimo - pardavimo (Real Estate) biznyje ir gyvybės bei kitų rūšių draudimuose. Jo išrinkimas į Pildomąją Tarybą pakeltų SLA vardą Kanadoje ir daug Kanados lietuviško jaunimo ateitų į Susivienijimo eiles.

• Dr. Milda ir dr. Stasys Budriai, iš Chicago vasario 19 dieną atvyko į New Yorką. Be savo profesinių bei kitų reikalų New Yorke jie tarėsi įvairiais profesiniais bei organizaciniais reikalais su savo kolegomis newyorkiečiais gydytojais, dr. V. Paprocku ir k.

Dr. M. Budrienė yra Lietuvių Gydytojų leidžiamo biuletenio atsakingoji redaktorė.

HELP WANTED MALE

DRIVER SALESMEN

To handle established catering routes. Good earnings, steady employment. Must be high school graduate. Good at figures. Age 21-40. Apply 9-3 p.m.

Fairmont Foods Co.

2310 W. 17th Street

An Equal Opportunity Employer (24-25)

SALAMANDER

KRAUTUVĖJE ŠIUO METU VYKSTA ŽIEMINIŲ IR DAUGELIO RŪŠIŲ REGULIARIŲ BATŲ

IŠPARDAVIMAS

Išpardavimui išstatyta vyrų, moterų ir vaikų batai. Pasinaudokite proga ir įsigykite gerus batus prieinama kaina.

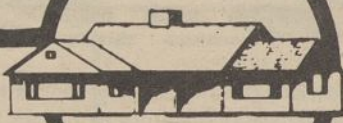
SALAMANDER krautuvės Clevelande
adresas: 2546 Lorain Ave. Tel. 241-6788.

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

JAUNIMO METŲ ŽENKLAS

Lietuvių tautos herbas Vytis yra senas ir garbingas ženklas, kuris išliko nuo senovės laikų kaip mūsų tautos simbolis, išgyvendamas audringus amžius. Kur vyko kovos dėl laisvės, kur gyveno Lietuvos žmonės, kur gyvavo ir gyvena lietuviška dvasia, ten ir Vytis. Kaip ir lietuviška trišpalvė taip ir Vytis simbolizuoja laisvą Lietuvą. Dėl to yra teisinga ir gražu, kad Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metų progą Jaunimo Metų rengėjai išleido ženklą — VYTI. Tai yra skoningai paruoštas ženklas, kurį suprojektavo dailininkas Telesforas Valius. Jis yra praktiškai padarytas ir impregnuotas tam tikrais kli-

jais ir yra tinkamas lipinti prie mašinų, knygų, viršelių ir t.t.

Lietuvių visuomenė yra skatinama šį ženklą įsigyti ir tuo paremti Jaunimo Metų įvykdymą. Taip pat organizacijos yra prašomos padėti šį ženklą platinti. Jo kaina tikrai — 50 c. Ženklus galima užsisakyti didesniais kiekiais pas Pasaulio Jaunimo Kongreso Finansų Komisijos narį Algį Garlauską, 1877 Grasmere Av., East Cleveland, Ohio 44112, tel. 541-1711. Pavieniai ženklą galima įsigyti per platintojus. Ženklaui parduoti per parengimus, prie bažnyčių ir lietuviškoje krautuvėse.

LAISVINIMO KLAUSIMAS PASITARIMAS

LB Connecticut Apygarda kovo 6 d., 12 val. šv. Kazimiero parapijos salėje, 339 Green St., New Haven, Conn. rengia lietuvių visuomenės pasitarimą Lietuvos laisvinimo klausimais.

Norintieji dalyvauti prašom pranešti V. Bražėnui, Echo Lake Rd., RFD, Wa-

tertown, Conn. Telefonas: 274-5247 (Area Code 203), kad galima būtų rezervuoti vietą prie užkandžių stalo.

• St. Lukoševičius, Dirvos talkininkas ir rėmėjas, šalia eilės kitų prenumeratų, šiomis dienomis vėl prisiuntė 2 naujas — J. Veličkos ir St. Petravičiaus, kartu pažymėdamas, kad ALT

S-gos Elizabeth'o skyriaus narys Jurgis Miežaitis švenčių dovanai yra Dirvą užsakęs J. Kontautui. Tai visų prie spaudos platinimo prisidėjusių gražus pavyzdys ir to darbo įvertinimas.

St. Lukoševičius ne tik užsako Dirvą naujiems skaitytojams, bet uoliai seka, kad jie laiku ir atsiskaitytų. Tokių uolių spaudos rėmėjų ir šių laikų knygnešių turėtų atsirasti ir daugiau. Lietuviškos spaudos neskaitantieji ir nežinos, kad sava kalba galima gauti laikraštis, jei niekas nepasistengs jų su taja spauda supažindinti.

• Dr. S. A. Bačkis, Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono patarėjas, vasario 16 d. pasakė kalbą Rochesterio ALT skyriaus suruoštame minėjime.

Savo kalboje jis iškėlė Sov. S-gos kėslus į jų pavergtas tautas, pabrėždamas, kad laisvinimo kovos prasmė juo labiau yra reikšminga dabar, "nes lietuvių tauta savo istorijoje nėra niekuomet buvusi tokiam pavojui, kaip dabar Sov. Sąjungos okupacijoje". Tie pavojai išryškėja iš neslepamos komunistų partijos programos, pagal kurią Maskva "skverbiasi visais būdais į pačias mūsų tautos egzistencijos gelmes".

Kviesdamas visus į didį kovos dėl Lietuvos laisvės darbą, Dr. S. A. Bačkis pabrėžė, kad tik vienybėje, solidarume, broliškume, talkoje ir pasiaukojime glūdi laimėjimas.

• Rašytojas Vacys Kavaliūnas sutiko parašyti LTM Čiurlionio Ansamblio monografiją. Sutartį suatorium V. Kavaliūnu pasirašė Monografijai išleisti komisijos pirm. K. S. Karpis, sekr. E. Karnėnas ir Ansamblio valdybos pirm. Vl. Plečkaitis.

• Balso pirmininkas kun. V. Martinkus, savo iniciatyva ir lėšomis, aplankęs Floridos Balso veikėjus, išskrido į Pietų Ameriką, kur išbus iki kovo 9 d. norėdamas susipažinti su Kolumbijos lietuviais, jų veikla ir šalpa.

Balso vicepirmininkė dr. El. Armanienė išskrido Europon. Aplankys Prancūziją ir Vokietiją. Dr. Armanienė atlieka kelionę savo, kaip advokatės, profesiniais reikalais, tačiau kaip Balso vicepirmininkė aplankys kai kuriuos Balso šelpiamuosius Vokietijoje, taip pat ir Vasario 16 gimnaziją.

CHICAGO

• Poetės ir rašytojos J. Augustaitytės-Vaičiūnienės 70 metų amžiaus ir 50 metų visuomeninės veiklos suakcentuotą atžymėti susidaręs komitetas iš organizacijų ir visuomenės atstovų, paskutiniame savo posėdyje nutarė minėjimą praversti kovo mėn. 13 d., 6 val. vakare Jaunimo Centre, Chicagoje. Sukaktuviniškai pagerindami minėjimą praversti be jokių vaišių — vien akademija, kuriai priimta atitinkama programa. Sukaktiniai atžymėti, atskiru leidiniu išleidžiamas jos gyvenimo apybrėžos, kurias paruošė Komiteto pirmininkas I. Ignatonis. Dėl stokos laiko sveikinimai bus leidžiami tik raštu. p.s.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJ

Kovo 25 d., 8 v. v. matysime pirmąją nuolatinę lietuvių televizijos programą Chicagoje, kuri bus transliuojama kiekvieną penktadienį nuo 8-8:30 val. v. kanalu 26.

Visais informaciniais reikalais prašoma skambinti tel. 471-2481, nuo 6-10 v. v.

JAV kongreso atstovas C.A. Halleck Beverly Shores lietuvių tarpe.

NEW YORK

• DIRVA švenčia 50 metų sukaktį. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos (LT-sis) skyrius, vadovaujamas Jurgio Siruso, ruošiasi šią sukaktį iškilmingai paminėti š. m. kovo 12 dieną, Winter Garden salėje, 1883 Madison Street, Brooklyn, N. Y.

Prof. Jonas Puzinas skaitys paskaitą "Lietuvių spaudos apžvalga" Emilija Čekienė "Dirva auksinio jubiliejaus ženkle". Meninė daly sol. Aušra Vedeckaitė padainuos akompanuojant muz. A. Mrozinskiui, Irena Veblaitienė padėklamuos.

Šios reikšmingos sukakties proga dail. Juozas Bagdonas ir dail. dr. Marija Žukauskienė dovanos po vieną savo kūrinių.

Atsižvelgiant, kad minėjimas - akademija vyksta Jaunimo Metuose, programai vadovauti pakviesti jaunieji akademikai: dr. Algirdas Budreckas ir Daina Maurukaitė.

Po programos vaišės ir kiti įvairumai. Kviečiama lietuvių visuomenę gausiai atsilankyti.

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondo metinis narių susirinkimas įvyks š. m. kovo 5 dieną, 6:30 val. vak., Jurgelių namuose, 497 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y. Prašome visus fondo narius dalyvauti.

• Korp! Neo-Lithuania New York'e Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukaktį paminėjo vasario 19 dieną, International Hotel, Kennedy aerodrome.

Paskaitą skaitė fil. M. Ulėnienė primindama Lietuvos valstybės kūrimosi pradžią, ilgiau sustodama prie mūsų tautos atgimimo pranašo dr. J. Basanavičiaus, kuris visą gyvenimą dėl Lietuvos kovojęs, dirbęs ir mirė tą iškilmingą dieną — Vasario 16-tą, 1927 metais. Jis buvo Korp! Neo-Lithuania garbės narys.

Filisterių Sąjungos pirmininkas ir redakcinės kolegijos pirm. Antanas Diržys supažindino su karta, iš spaudos išėjusių korporacijos leidinių, kurį buvo galima ten pat įsigyti.

Minėjimui vadovavo Korp! Neo-Lithuania New York'e pirm. Aldona Noakaitė-Čekienė. Po oficialios dalies įvyko vaišės. Dalyvavo 50 jaunųjų korporantų ir filisterių.

• LB Great Neck, N. Y., Apylinkės Vasario 16 dienos minėjimas įvyko vasario 19 d. vietos ugniagesių salėje, Great Neck'e. Pagrindiniu kalbėtoju buvo dr. Bronius Radzivanas. Invokaciją paskaitė kun. P. Bulova.

Dr. Radzivanas, priminęs

KONGRESO ATSTOVAS C. HALLECK PAS BEVERLY SHORES LIETUVIUS

Beverly Shores apylinkės spaudoje ir radijo išgarsino Vasario 16 minėjimą, į kurį susirinko virš 300 dalyvių, mokyklos auditorijoje vasario 13 dieną. Į minėjimą atsilankė Kongr. Chas. A. Halleck, Indianos rep. R. Anderson, miesto galva C. Wheeler, Porter County resp. pirmininkas R. Daines ir kiti.

Kongr. Halleck savo stiprijoje ir gerai paruoštoje kalboje konkrečiais faktais parėmdamas pakartojė Amerikos nusistatymą nepripažinti Lietuvos okupacijos. Taip pat patiekė naujų, dar spaudoje negirdėtų davinį apie komunistų problemas sąryšyje su naująja generacija Sovietijoje.

Miesto vardu C. Wheeler iškėlė lietuvių įnašą miesto administracijoje. Dr. A. Razma supažindino su Lietuvių Fondu ir ragino remti kultūrinės ir politinės lietuvių organizacijas.

Solistė Prudencija Bičkienė ir "Ateities" šokėjų grupė buvo sutikti gausiais plo-

jimais ir ovacijomis. Svečiai parodė ypatingą dėmesį paveikslų, gintaro ir rankdarbių parodėlei. Visi vašinasi namuose keptais gardumynais ir kava, suruošta moterų bendra talka. Visą minėjimą puikiai pravedė klubo pirmininkas Leonas Nekus ir Phylis Matisec.

Pažymėtina, kad kongr. Halleck pirmą kartą dalyvavo lietuvių rengime ir buvo nustebintas puikiu priėmimu. Jam buvo įteikta prof. dr. V. Vardžio knyga "Lithuania under Soviets".

Sekančią dieną amerikiečių spaudoje talpino du atvirus laiškus ryšium su šiuo minėjimu, komplimentuodami lietuvių pastangas dėl laisvės gimtam kraštui. "We are happy that they have chosen Beverly Shores for their home..." rašo Margaret Tobin. Yra pasigerėtina matant tokį didelį respektą mažai grupei veiklių lietuvių.

Bestilankančiam Beverly Shores Kongr. C.A. Halleck'ui priėmimas buvo suruoštas Masiulių namuose, 13 kairės: R. Daines, C. Wheeler, E. Masiulienė, kongr. C.A. Halleck, I. Nekuviene, ponis Halleck ir E. Masiulis.

Vasario 16 dienos reikšmę, išsamiai palietė ir bendradarbiavimo su kraštu klausimą, kuo itin buvo visi klausytojai susidomėję ir pritarė jo mintims.

Meninę dalį atliko Brooklyn Operetės choras, diriguojamas muz. Vytauto Štrollio, o Vilgalių, Alilionių, Žukų ir Miklų vaikai padėklamavo.

Po programos buvo vaišės paruoštos vietos ponij. Apylinkės pirmininku šiuo metu yra Henrikas Miklas, Irena Vilgalienė, vicepirm., D. Alilionienė, vicepirm., P.

Povilaitis, ižd., J. Kašuba, sekretorius. Operetės choro valdybos pirm. yra V. Vasikauskas. Aukų surinkta virš 300 dol., kuriuos valdyba paskirstys laisvinimo ir kultūros reikalam.

Pažymėtina, kad aukščiau minėta Great Neck Apylinkės valdyba sudaro daugumą New Yorko LB Rytų Apygardos Valdybos narių. Minėjime dalyvavo visi tos kolonijos lietuviai.

Skaityk ir platink DIRVĄ